

D H 196932

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical.

LETO XIX.

FEBRUAR, 1970

STEVILKA 2

MISLI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
čez morje \$ 4.00

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

MIRA MAR IN NJENA MRAVLJA

Pred sto leti in več je pisal Slovincem o mravljah profesor Fran Erjavce. Pisal je tudi o rakihi, polžih, sploh o živalih, domačih in tujih. Ni bil samo profesor-naravoslovec, imel je odlično pisateljsko žilo. Zato je pisal tudi črtice in cele povesti. O polžih, rakihi in mravljah je pisal, da se je bralo kakor povest. Slovstveni zgodovinarji posebno hvalijo njegove spise o mravljah.

Kakih 50 let za Erjavcem, ko teh spisov že ni bilo lahko dobiti, je skušal Erjavca nadomestiti profesor Pengov v škofovih zavodih. Lepo se je bralo, očitali so mu pa, da preveč zajema iz nemških knjig, premalo naravnost iz narave.

Naša Mira Mar trdi, da ni brala ne Erjavca ne Pengova. O mravljah ve nekoliko iz lastnega opazovanja, več pa iz knjig — slovenskih in angleških. Kar nam pripoveduje v svojih sestavkih v pričujoči številki in naslednjih, je vse resnično, le vir, ki iz njega zajema, si je izmislila sama. Take originalnosti najbrž nista bila zmožna ne Erjavce ne Pengov. Boste čitali? — Ur.

ZBORNİK 1969

Potuje že mesece, te dni menda MORA priti. Marsikje ga že imajo in močno hvalijo. Obsega 354 strani, zanimivega in poučnega branja nič koliko.

Cena mu je \$4. Skušali ga bomo kar mogoče osebno dostaviti naročnikom — poština za tako veliko knjigo bo najmanj 70 centov, morda več. V Sydneyu (in Melbourne) bo na voljo pri slov. službah božjih in zabavah.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

SHEPHERD OF THE WILDERNESS — angleška knjiga o Baragu — \$ 1.

"SRCE V SREDINI", spisal Vinko Brumen. Življenje in delo dr. Janeza Evangelista Kreka. Vezana \$4, broširana \$3.

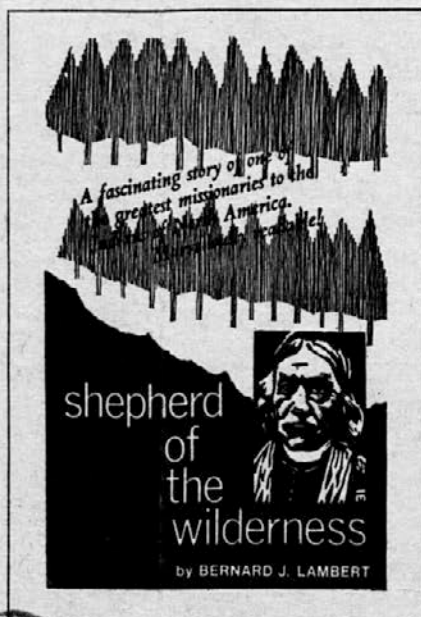
ČLOVEK V STISKI, spisal psiholog Anton Trstenjak — \$ 1.

BARAGA — slovenska knjiga, spisala Jaklič in Šolar. — \$ 1, poština 40c.

ROJSTVO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAVŠKA — povest, spisal Marijan Marolt — \$ 3.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — \$ 1.50.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI — Spisal dr. Filip Žakelj. Krasna knjiga o Baragovem češčenju Matere božje. — \$ 2, poština 40 c.

LETO XIX.

FEBRUAR, 1970

ŠTEVILKA 2

POGUBNOST ODKLONOV OD PRAVE POTI

(Iz govora papeža Pavla po novem letu 1970)

“Prvi odklon od prave poti se izraža v mišljenju, da se je s koncilom začela nova zgodovinska stopnja, ki je tako popolnoma nova, da nam dovoljuje sprevračati, prekinjati in prezirati cerkveno tradicijo. Pri mnogih prevladuje tako duševno razpoloženje, da sploh ne morejo prenesti, kar je v Cerkvi od včeraj: ljudi, ustanov, nauk . . . vse, kar nosi pečat preteklosti, brez pomisleka zametavajo. Iz te drže izhaja neizprosni duh kritiziranja, ki sili te neukrotljive novotarje, da obsojajo ves včerajšnji cerkveni “sistem”. V zgodovini Cerkve vidijo samo krivdo, napake, nesposobnost in neučinkovitost.

To zadržanje ima posledice o katerih bi se dalo izreči mnogo težkih sodb. To zadržanje zmora celo otemniti zgodovinski čut za življenje Cerkve, ki nedvomno predstavlja neprecenljivo značilnost naše kulture. Taki novotarji nadomeščajo to zgodovinsko gledanje z lahkotno simpatijo do vsega, kar je zunaj Cerkve. Nasprotnik postane privlačen in zgleden; prijatelj pa se jim zdi vreden prezira in neznosen. Če se ta proces ne ustavi, pripelje celo do prepričanja, da je dovoljeno vreči med ljudi hipotezo o ustanovitvi neke Cerkve, ki bi naj bila popolnoma različna od te, ki jo sedaj imamo. Govorijo, da je treba iznajti Cerkev za nove čase, v kateri bi se opustile vse vezi pokorščine, ki je postala že nadležna, vse omejitve osebnosti, vse oblike avtentične posvečenosti.

Misli, February, 1970

Ta odklon od prave poti je žal najti pri praktičnem delu; vendar moramo upati, da bo samo dejstvo, da so te zahteve tako vidno pretirane, pokazalo, da je smer, v kateri se gibljejo, napačna. “Aggiornamento” ali cerkvena obnova, kot jo je zagovarjal koncil, gotovo ne želi tega razkroja zgodovinske in institucionalne stvarnosti, za katero jamči izkušnja stoletij.

Drugi odklon od prave poti pa obstoji v zamešavanju navade s tradicijo, v mišljenju, da je treba gledati na koncil kot dogodek, ki je že minil in smo že šli preko njega in in da so resnični nasprotniki Cerkve tisti, ki pospešujejo in v prid obračajo novosti, ki jih je koncil sam prinesel. Tradicija, to se pravi, kakor oni mislijo, navada mora prevladati.

Tudi ti branitelji formalne negibnosti cerkvenih običajev, ki delujejo morda pod vplivom pregoreče ljubezni, končno prevedejo to ljubezen v polemike z domačimi prijatelji, kakor če bi ti še prav posebej predstavljali nezveste in nevarne elemente.

Torej, katera je prava pot?

Tista, ki jo kaže cerkvenemu občestvu odgovorna oblast pastirjev Cerkve, to je škofov, in pa naša. Glas pastirjev ne molči. Dobri ljudje ga poslušajo, upoštevajo ga in ga ne pozabijo.”

JAMES COOK PRED 200 LETI POKUKAL V AVSTRALIJO

James Cook, avstralski Kristof Kolumb, bo v tem letu neštetokrat na jeziku in v tisku širrom po Avstraliji — in drugod po svetu. Tudi mi se bomo morali po bliže z njim seznaniti. Priložena mapa nam bo pomagala. Veliko sveta je videl, obširna morja je preplovil, v Avstralijo je zares komaj — pokukal, čeprav to nima nič opraviti z njegovim imenom.

Za ta mesec si oglejmo samo njegovo vožnjo od Nove Zelandije do Avstralije in navzgor ob njeni vzhodni obali. Popis potovanja je izpod peresa Angležinje Izabele Barklay v prevodu, ki so ga naredili v Ljubljani. — Ur.

PLOVBA OKOLI SEVERNEGA IN JUŽNEGA novozelandskega otoka je trajala okoli 6 mesecev, in ko je bilo to delo končano, je Cook znova odplul proti zahodu. Ko so tako prebili še tri tedne na morju, se je pokazala pred njimi obala Nove Holandije (Avstralije). Mar je bila to morda Terra Australis Incognita? Cook o tem ni bil prepričan. Začenjal je že dvomiti, če je sploh kje ta Velika južna celina.

Cook je najprej zagledal kopno zemljo pri rtiču Everard; od tam pa je jadral proti severu in zabil v Botany Bay. Botany Bay je dobil svoje ime zaradi velikanskega števila novih rastlin, ki sta jih odkrila na njegovih obalah Sir Joseph Banks in dr. Daniel Solander. Svoje primerke sta nabrala le z veliko težavo, ker se je pokazalo, da so jim bili domačini še bolj sovražni kakor Maori na Novi Zelandiji. Cookove spremljevalce so obmetavali s kamenjem in prepevali izzivalne pesmi. Šele z največjo težavo so se končno Angleži z njimi toliko sporazumeli, da so se lahko izkrcali.

Ko je Cook stopil na kopno, je razglasil deželo za last angleškega kralja Jurija III. Če bi bili domačini vedeli, kaj namerava, bi ga bili bržkone na mestu ubili!

Cook je nato odplul iz zaliva Botany Bay in jadral severno mimo vhoda v sedanje sydneyjsko pristanišče in nato navzgor ob pusti in prazni avstralski obali. Ladja "Endeavour" je preplula 1300 milj brez nezgod, nato pa je neko noč naletela na koralno pečino. Cook je ob tem času plul na enem izmed najbolj nevarnih vodovij na svetu. To je namreč prehod med veliko koralno pregrado, ki se širi ob vzhodnih avstralskih obalah. Tu je ocean poln plitvin, brzic in zahrbtnih tokov. Cook

je postavil posebne straže, a še ni nič pomagalo; koralno pečino so ugledali šele tedaj, ko je ladja že nasedla.

Začul se je oglušujoč tresk, nato pa se je ladja nagnila in obtičala. To je bil strašen trenutek. Voda je začela zalivati ladijski trup. Odvrgli so topove, municijo, vrvi — vse, kar so sploh mogli pogrešati, da bi bila ladja lažja, a se kljub temu ni premaknila nikamor. Može so se potili pri sesavkah, toda naj so se še toliko trudili, voda v ladijskem trupu je venomer naraščala. Kazalo je že, da je Endeavour izgubljen. Celo James Cook sam ni več vedel, kako naj mu pomaga. Vprašal je mornarje, če so se česa domislili, in tedaj se je oglasil neki mornariški kadet.

"Sir", je rekel mornariški kadet, "v zahodni Indiji sem videl nekoč pripomoček, ki so ga imenovali podložitev jadra. Morda bi si z njim kaj pomagali."

"Kaj pa je to?"

"Jadro pritrdijo na vrvi, ga ovijejo s tuljem in volno, nato pa polože pod grede ladje. Ko prispe nasproti špranje, ga ta zaradi pritiska pri-tekajoče vode vsrka in postane tako nekakšen čep."

"Izvrstno!" je rekel Cook. "Podložili bomo jadro."

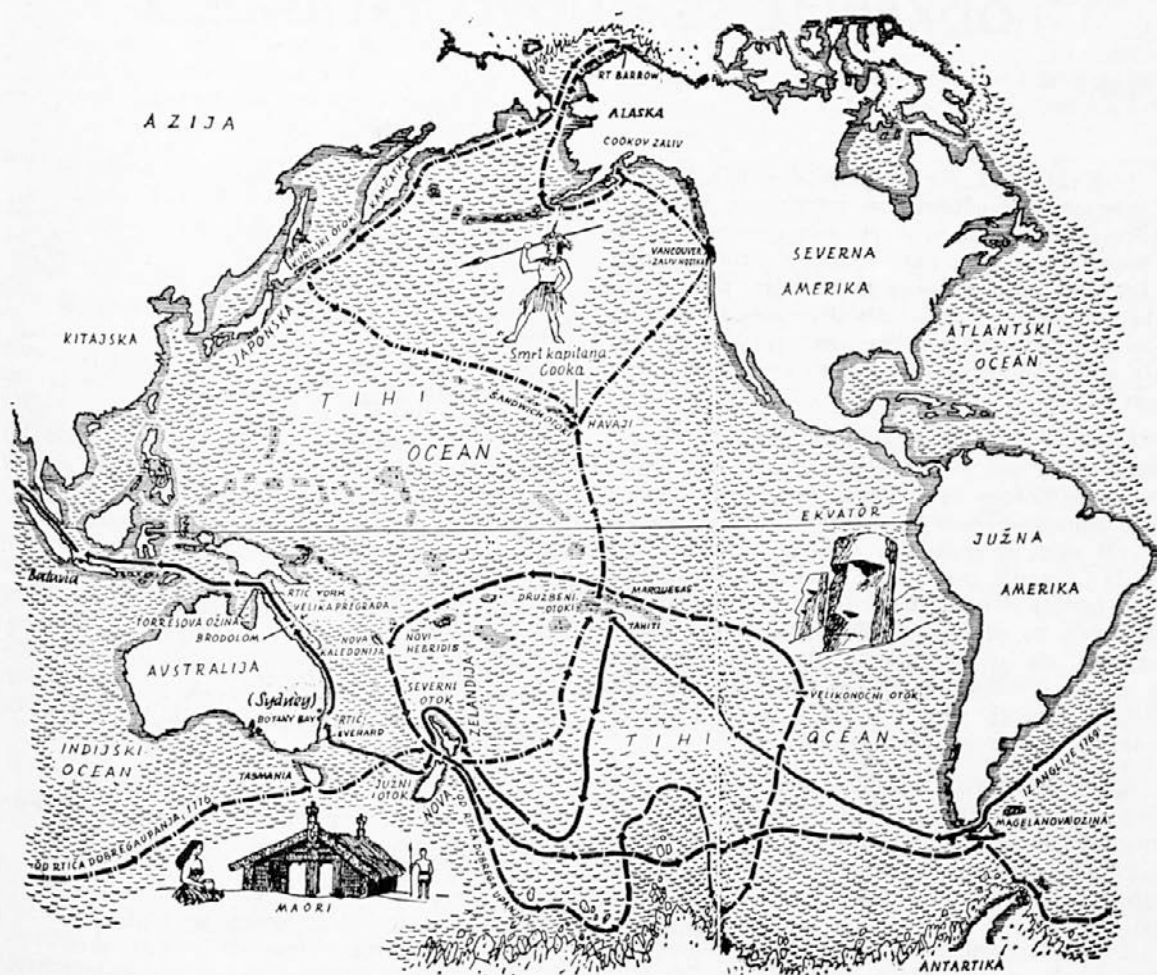
Izdal je ustrezno povelje. Pripomoček se je obnesel. Vrzeli so zamašili in ladja je splula s čeri. Nato je Cook spravil ladjo v ustje neke majhne reke. Tam so jo zasidrali in popravili.

Brž ko se jim je Endeavour zdel spet sposoben za plovbo, je Cook odjadral dalje. Plul je mimo rtiča York na skrajnem severozahodnem koncu Avstralije, nato skozi ožino Torres in je končno prispel v Batavijo. Dolej mu ni bolezen pobrala še niti enega mornarja. Ta uspeh je bil zares znamenit in mu je pridobil trajno slavo. Batavija pa mu je bila pravo kužno leglo in je tam v nekaj tednih umrlo tideset mož.

Cooku je začelo silno primanjkovati ljudi in je sklenil, da se vrne domov v Anglijo.

Dr. I Mikula v W.A.

Konec februarja bo odšel proti zapadu in se bo ustavil v W.A. nekako do 30. marca. Se že veseli svidenja z rojaki na zapadu.

James Cook je prebrodil široke in globoke vode

Med raziskovalci Avstralije je na častnem mestu tudi ime JOHN STUART. Kdo je bil ta mož?

Leta 1860 je vlada Južne Avstralije razpisala nagrado v znesku 2,000 funtov za tistega, ki bi prvi premeril Avstralijo od juga do severa. Stuart se je prijavil in odpotoval iz Adelaide proti severu. Posrečilo se mu je, da je napravil polovico poti, pa se je moral vrniti. Na to, da je on kot prvi bel človek prišel tako daleč, spominja še danes hrib z imenom Central Mount Stuart. Tudi druga njegova ekspedicija ni imela sreče.

Misli, February, 1970

Šele tretja ekspedicija leta 1862 mu je uspela. Dosegel je severno obalo blizu današnjega Darwina v juliju istega leta. Po povratku v Adelaide je mogel poročati o zelo dobrih pašnikih na severu. Na podlagi tega je vlada Južne Avstralije pristala na to, da začasno sprejme upravo Severnega Teritorija v svoj program.

Nekaj let pozneje so začeli graditi prekelinski telegrafski vod in ga dokončali leta 1872. Teče zelo blizu poti, ki jo je začrtal po svojih raziskavah John Stuart. — Janez Primožič.

ODKRIVAL SEM NOVO ZELANDIJO

Mario Abram

DVESTO LET ZA JAMESOM COOKOM sem se tudi jaz spet odpravil na odkrivanje Nove Zelandije. Ker sem jo od Aucklanda navzgor že malo poznal in jo tudi popisal lani v MISLIH, sem jo želel spoznati še v nasprotno smer, proti jugu. V ta namen sem porabil nedavne božične počitnice in sicer v družbi svojega sodelavca. Na pot sva šla z avtom in sva naredila okoli 4.000 milj v obe smeri.

Iz Aucklanda, torej iz Panmure, kjer živim, sva nastopila pot po glavni cesti, ki kmalu zavije v gričevje, koder raste skoraj vsa zelenjava za mesto Auckland. Svet je hribovit še naprej za kakih 100 milj in cesta nas pripelje v kraje, kjer prihaja iz zemlje para in vsa okolica je polna vonja po fosforu. Tu so znane toplice in bolniki prihajajo sem po zdravje. Sredi mesta je lepo jezero z otokom, skoraj tako kot na Bledu. Po vsej okolici je dosti jezer, znanih po uspešnem ribolovu. Ribiči od raznih strani prihajajo sem. Največje in najbolj znano je jezero Taupo.

Zavili smo proti vzhodu. Cesta nas je vodila mimo mnogih jezer, pa tudi med visokimi hribi in mimo zelenih farm. Dospeli smo v mesto Gisborne ob vzhodni obali. Prav lepo mesto je to. Tu sva tudi prenočila, ker sva hotela potovati samo podnevi.

Drugi dan sva nadaljevala pot na jug ob vzhodni obali in do večera napravila le 200 milj. Pokrajina je tako lepa, da sva si jo precej podrobno ogledala. Noč sva prespala pod šotorom in tretji dan napravila spet 200 milj ter tako dospela v glavno mesto Nove Zelandije: Wellington. Leži v hribovitom kraju in hiše stoje po teh hribih. To je na skrajnem jugu severnega otoka ob Cookovem prelivu.

Imela sva rezervirano mesto za prevoz na južni otok. Avto sem zapeljal na ladjo, kjer je bil tudi vlak po sredi ladje od enega konca do drugega. Vozili smo se štiri ure in dospeli v pristanišče Picton. Mesto je dosti daleč od obale, turistično, ob obali je dosti majhnih otokov. Tu sva spet prenočila.

Zjutraj sva jo mahnila navzdol po jako hriboviti pokrajini, ki je tudi zelo suha radi pomanjkanja padavin. Po 300 miljah sva dospela v Westport. Je pristaniško mesto in od tod izvažajo največ premoga. Leta 1868 so tod našli zlato in to je

privabilo mnogo ljudi. Od tu sva nastopila pot skozi eno najlepših predelov Nove Zelandije. Nekako 37 milj daleč smo prišli med skale ob morju, Pancake Rocks jim pravijo. So res tako gladke in voda udarja mednje v dolbine ter brizga visoko v zrak. Šumenje je tako, da ga slišiš že od zelo daleč.

Tudi od tu naprej je bila pokrajina še vedno zelo lepa, ali prav redko naseljena. Naletela sva na mestece Greymouth, ki je tudi znano po najdbi zlata. Na levi strani najine poti so bile Južne Alpe, zelo visoke. Bližala sva se gori Franz Joseph Glacier, ki je 8 in pol milje dolga in pol milje široka. Vse je poraščeno z gozdom in praproto. Razgled je veličasten. Vidi se tudi gora Mt. Cook, ki je najvišja v Novi Zelandiji. Nadaljnja pot naju je vodila ob reki in smo jo prečkali preko mnogo mostov. Marsikje cesta ni osfaltirana in smo vozili počasi skozi gozdove na obeh straneh ceste. Prenočila sva v kraju, ki je bil poln komarjev. Zato je pa bilo naslednje jutro toliko lepše: vsi hribi pod snežno odejo — sredi poletja!

"POLITKOMISARJI" — ZA SEZONCE

Komunisti v domovini se bojijo, da je večina sezonskih delavcev, ki leto za letom odhajajo v tujino po zaslužek, za komunizem izgubljena. Dobre gospodarske razmere, velika svoboda, visoka življenjska raven, pa vpliv izseljenskih duhovnikov in političnih emigrantov ima na sezonske delavce tak vpliv, da se po povratku domov na komunizem poživljajo in širijo doma "pogubne zapadnjaške ideje."

Zato so komunistične oblasti doma sklenile poslati v Zapadno Nemčijo 37 "socialnih delavcev", ki so seveda vsi zavedni partijci. Delovali bodo v mestih, kjer je največ delavcev iz Jugoslavije. Med drugim je njihova naloga (tako piše Rodna gruda, št. 10 1969) pomagati pri širjenju tiska iz domovine in učiti ljudi, kako naj preživljajo svoj prosti čas . . .

Tako so dobili delavci iz Jugoslavije v tujini zdaj tudi svoje politkomisarje — dostavlja Svob. Slov. v Argentini.

Pokrajina naprej dol je zelo strma. Čudovito lepo jezero sva videla pri kraju Queenstown. Preko hribov, kjer še danes nekateri iščejo zlato, sva prišla do mesta Invercargill, ki je čisto na koncu otoka in najbolj južno mesto na svetu. Samo še vasica Bluff je nekaj bolj južno — zadnja naselbina pred Antarktiko.

Ker od tu nisva mogla naprej, sva se pač obrnila nazaj. Pot ob vzhodni obali ni bila tako lepa, pač pa bolj ravna. Videla sva mesto Dunedin, najbolj škotsko na svetu, če izvememo Edingburgh. Leži v zelo goratem kraju, ulice po večini jako strme. Mahnila sva jo naprej po zelo lepi cesti tik ob obali.

Dospela sva do mesteca Timaru. Pokrajina tod je zelo enolična, cesta precej ravna. Isti večer sva dospela v mesto Christchurch. To je največje mesto na južnem otoku in najbolj angleško. Leži podobno kot Melbourne, le manjše in lepše je. Ulica Colombo Street je najdaljša na N.Z. V tem me-

stu sva ostala dva dni in si ogledala tudi vso okolico. Je bilo zares vredno.

Bil je čas za najin povratek na pot proti domu. Pohitela sva do Pictona in se spet prepeljala na severni otok. Nadaljevala sva ob zahodni obali. Sprva je bilo vreme deževno, pa se je kmalu zvedrilo. Od krajev, ki sva jih videla, naj omenim Mt. Egmont, ki je vulkanska gora, njen vrh je pokrit s snegom in zavrt v oblake. New Plymouth je mesto v pokrajini, ki je vsa kakor botanični vrt. Tu sva spet prenočila.

Zadnji dan najinega potovanja sva se ustavila samo v kraju Waitamo, ki slovi po podobnih jamah kot avstralske Jenolan Caves. Ena teh jam je polna nekakih kresnic — glow worms jim pravijo — da dvorana takorekoč gori v plavem ognju.

Pozno popoldne 9.1.1970 sva bila spet v Aucklandu, zdrava in vesela, da sva si mogla ogledati toliko Nove Zelandije. Saj sva pa tudi videla veliko več, kot James Cook pred 200 leti . . .

ODMEV NA ČLANČIČ ANGELE KOSTEVC

(Svobodna Slovenija v Argentini) .

"TELEVIZIJA SE MI ZDI bolj postranska stvar. Jaz in moja družina imamo rajši knjigo. Beremo slovensko, nemško in angleško. Knjige nas bolj zadovoljijo kot televizija. Na televiziji gledaš prizore, ki ti ne povedo mnogo, drugi dan jih že pozabiš. Knjigo pa lahko spraviš na polico in jo spet in spet vzameš v roko."

Gornji odstavek je vzet iz članka, ki ga je Angela Kostevc napisala v Avstralskih MISLIH. Gotovo zadeva eno kočljivih točk sodobne vzgojne problematike. Važnost branja ne le pri vzgoji otrok, temveč za lastno izobrazbo in razvedrilo se poudarja ob vsaki priliki, kakor pa tudi pomanjkanje ravno v možnostih za dobavo knjig. Knjižnice, ki naj bi bile rešitev tega problema, pa so stalni problem pri Slovencih (in tudi ostalih narodih) ne le v domovini, ampak tudi v izseljenstvu.

Kakšen je položaj v domovini, nam nazorno kaže članek, ki je izšel v ljubljanskem Delu 20. decembra. Za knjige ni denarja. V lenarški občini je več vasi, ki imajo svojo lastno knjižnico, a ki v zadnjih letih niso dobavile niti ene nove knjige. Stare pa so v neprimernih prostorih, pokvarjene od vlage in zaradi pomankanja evidence porazgubljene . . .

Iz tega primera se lahko zamislimo v naš emigrantski položaj . . . Knjižnice in knjige, pa naj

si bo pri okrajnih domovih ali centralnih ustanovah, nam morajo biti vedno ena prvih skrbi. Organiziranje čitalnic, ki bi povezovala tovrstno delavnost, je nujno. Bridko bi namreč opeharili same sebe, če bi še naprej ob naših sejah, programih in proračunih imeli izobešen listek: "Za knjige ni denarja" . . .

PRIPOROČAM LEPI LIST

"KATOLIŠKI MISIJONL"

Izdajajo ga vsak mesec slovenski misijonarji v Argentini, lazaristi.

Naročnina je 3 dolarje na leto

V Avstraliji je komaj 77 naročnikov, list je vreden, da jih dobimo več.

Naročnino sprejema in odpošilja:

Franc Vrabec, Assumption College,
Kilmore, Vic. 3601

ali:

Slovenske Sestre, 4 Cameron Ct.,
Kew, Vic. 3101

P. Basil Tipka

Baraga House

19 A'Beckett Street, Kew, Victoria, 3101

Tel. 86 8118 in 86 7787

KER SEM IMEL TU p. STANKA, sem mogel oditi za novo leto zdoma. Šel sem delat družino p. Valerijanu, ki je v Sydneyu 31. decembra blagoslovil cerkvico in jo odprl vernikom. To drugo slovensko svetišče v Avstraliji stoji v čast nadangelu Rafaelu, nebeškemu zavetniku izseljencev. S sestrsko hišo in ko bo pater za cerkvico še dozidal svoj stan, bo kar čedno središče sydneyjskih Slovencev. Bog daj, da bi kmalu prišlo še nekaj sester iz domovine. Za našo melbournsko skupino je sestrsko družina s svojim delom pravi blagoslov in Bogu ne moremo biti nikdar dovolj hvaležni zanje.

★ V nedeljo 1. februarja po slovenski maši je zaživel zopet Slomškov dom, saj je bil prvi dan po počitnicah naše Slomškove šole. To leto se je v slovensko šolo vpisalo 21 otrok. Kje pa so ostali? Kaj ni škoda, da se tako malo staršev zaveda, kaj nam ta pouk materinskega jezika pomeni! Tako lepa prilika, pa gre mimo mnogih slovenskih družin, kot bi je ne bilo. Kasneje pa jim je žal, ko se jim lastni otroci morda prav zaradi neznanja jezika odtujijo in gredo svoja pota.

Če sem prav poučen, bodo ti tedni Slomškove šole posvečeni pripravam za proslavo materinskega dne. Kako lepe občutke imajo starši, ko gledajo otroke nastopati na odrin in še z domačo govorico na ustih. Takrat so pozabljeni vsi trudi, ko so jih redno vozili v slovensko šolo.

★ Naši krsti: 3. januarja so iz Richmonda prinesli Ivana, sinka Nika Glavana in Stoše r. Grbič, naslednji dan pa prav od tam Marijo, hčerko Ivana Glavana in Marije r. Glavan. — 6. januarja je bil krščen Zoran, sin Ivana Salopek in Anke r. Salopek, Noble Park. — 8. januarja pa so iz Collingwooda prinesli Nikolaja, sinka Simna Simič in Katarine r. Radivojeec. — 11. januarja je krstna voda obilila Tanjo Elizabeto, prvorojenko družinice Matija Štuklja in Nede r. Šircelj, Thornbury. — 25. januar je zapisal v krstno knjigo Gordan

Prizor iz igre: Pri belem konjičku

Marijo, hčerko Ivana Paulusa in Tijane r. Grbovič, Brunswick, dočim je novi prirastek družinice Zvonka Špilarja in Marija r. Smrdel Dennis Anton: iz Kingsbury so ga prinesli h krstu dne 31. januarja.

Naša južnoavstralska naselbina Berri, kjer vedno več slovenskih družin kupuje sadne farme, se je tudi povečala za tri osebe. V nedeljo pred božičem sta bili krščeni v tamkajšnji cerkvi dvojčici Monika in Tanja, ki sta razveselili družinico Branka Sosiča in Helene r. Cvetko. — Dne 25. januarja je bila istotam krščena Fiona Jane, nova članica družine Emila Kregarja in Sonje r. Čebin.

★ 10. januarja sta se v naši cerkvi poročila Rok Jelovčič in Jovanka Pavašovič. Ženin je iz Kaprije, nevesta iz Skradinskega polja, Dalmacija. — Isti dan je bila poroka Ivana Forko in Zlate Horvat. Ženinov rojstni kraj je Marija Bistrica, nevesta je iz Kotoribe. — 1. februarja sta stopila pred oltar Ivan Kustura in Luca Miličević, oba doma iz Voljice, župnija Gornji Vakuf. — V Adelaidi sta 3. januarja dva slovenska ženina pričakala pred oltarjem svoji nevesti: v cerkvi sv. Jožefa v Brightonu sta se poročila Boris Ceglar in Beverley Emerson. Borisov rojstni kraj je Obrov, a je s starši še majhen odšel po svetu, nevesta je rojena v Avstraliji. V cerkvi Rožnovenske Gospe, Prospect, sta si obljubila zvestobo Slavko Gabrovšek in Kristina Szachnowicz. Ženin je bil rojen v Mariboru in krščen pri Sv. Magdalení, nevesta je poljskega rodu.

★ Rad bi se še enkrat zahvalil božičnim darovalcem za našo cerkvico. Končna vsota nabirke je \$ 998.20. Poleg kritja nekaterih dolgov, ki so mi že kar dolgo viseli nad glavo (les v dvorani,

oprema odra . . .) bomo zdaj nadaljevali dela okrog cerkve. Purgarjev Franc mi je že obljubil vso pomoč, da nadaljujemo s cementiranjem.

Medtem je bilo storjenih nekaj manjših a zato nič manj važnih del v bivši kapeli in Slomškovem domu. Podbevškov Jernej se je spravil na električno napeljavo v Baragovem domu, ki je nujno zahtevala obnove in je bila že resna nevarnost za ogenj. Njemu in vsem ostalim prostovoljnim delavcem našega centra v Kew iskren Bog plačaj!

★ Z veseljem sem bral v Kotičku zadnje številke o pravljici ki "ni pravljica", o dveh naših novih učiteljicah. Naj tu dodam novico, da je z novim šolskim letom začela poučevati v katoliški šoli v Vermontu naša nesebična kulturna delavka Dragica Setnikarjeva. Tudi njej želimo obilico uspehov in ji čestitamo, da je s svojo pridnostjo v Avstraliji tako hitro dosegla svoje želje, ki jih je imela v domovini, kjer je končala učiteljske.

Upamo, da bo kakor Srnečeva Anica tudi ona še vedno našla čas za našo slovensko mladino.

★ Vsem, ki se zanimajo za rokoborbo, bi rad omenil, da se pri nas v Melbournu kar dobro uveljavlja na tem polju kranjski rojak Franc Jelovčan. Iz arene je odnesel že precej zmag (pa tudi bušk...) in je dvakrat nastopil tudi že na televiziji. Ko mi je nedavno prišel narociti sveto mašo za pokojnega očeta, sem ga vprašal, kako je kaj žena zadovoljna, da je tesarstvo zamenjal z rokoborbo. Takole mi je odgovoril: "Sprva ni bila Marija nič za to, zdaj pa kar. Kadar je kaj huda name, se ji kar dobro zdi, če me v areni kdo pošteno namlati, ko me že ona doma ne more. . ." Moral sem se smejati.

★ Melbournčane vabim k postnim pobožnostim križevega pota, ki jih bomo imeli sleherni petek ob pol osmih zvečer. Ob lepem vremenu bomo križev pot opravili na dvorišču Baragovega doma.

PROSTOR OSTAL ZA "KOTIČEK"

Pošten tesar — pravljica

Reven tesar se je v mraku vračal domov. Pride na brv, ki je položena preko globokega potoka. Ker je bil zelo truden, mu pade sekira z rame v vodo. Potok je bil preglobok in mož ni mogel z rokama do sekire. Vzdihoval je in prosil Boga pomoči. Hipoma je zašumelo v potoku in prikazal se je povodni mož, ki je tesarju ponujal zlato sekuro.

"Ta ni moja", odkima pošten tesar.

Povodni mož izgine pod vodo, a se kmalu prikaže s srebrno sekuro.

"Tudi ta ni moja", odkloni tesar.

V tretje se potopi povodni mož in kmalu pri- nese železno sekuro z lesenim toporiščem.

"Ta je prava, ta je moja!" veselo vzklikne tesar.

"Dobro", pravi povodni mož. "Ker si tako pošten, vzemi za nagrado vse tri sekire."

Kaj je narobe?

Čitaj! Vse stoji na glavi,
ti pa spet na prav postavi:

Dež posušil nam je travo,
sonce nam zmočilo glavo.

Muha knjige čita rada,
punčka muho v kožo zbada.

Petelinček zjutraj muka,
krava lačna kikiruka.

Danes petek, jutri sredo,
z nosom torek nanju gleda.

Cunja s punčko prah pobriše,
svinčnik z dečkom pismo piše.

Slabo juho teta kuha,
nič ne vidi, ker je gluha.

V Veneciji — v Benetkah

Dragi Kotičkarji: — Zopet se oglašam. Prejšnji mesec nisem imela časa. Bila sem družica pri stričevi poroki. Sem zelo vesela, da imam zdaj tudi tukaj eno teto. Ime ji je Marta.

Zadnjič sem vam povedala, kako je bilo pri teti na Švedskem. Ko smo se poslovili od tam, sem tudi jaz jokala. Čez nekaj dni smo se peljali v Italijo. Tam smo videli mnogo cerkva in muzejev. Jaz sem si najbolj zapomnila mesto Venecijo. (Kotiček bi zapisal Benetke — ur.) Tam sta mi ata in mama kupila veliko pupo, ki hodi in kliče: mama! Venecija vam je čudno mesto. Tam se ljudje ne vozijo z avti, ampak s čolni, ki se jim pravi gondole. Hiše stojijo v morju in po ulicah teče voda. Tudi mi smo se peljali s čolnom.

Iz Italije smo se peljali domov v Slovenijo. Prišli smo na žetev. Ata in mama sta tudi pomagala. Potem smo mlatili. Na dvorišče se je pri- peljala velika mašina in se je zelo kadilo. (Kotiček bi zapisal mlatilni stroj — ur.) Pa je bilo vseeno lepo, ker je prišlo dosti otrok in dobro smo jedli. — Lepe pozdrave! Majda Gjerek.

DVA PRIZORA IZ INDIJE

P. Stanko Poderžaj

PRAV TISTE DNI, ko sem listal oktobrsko številko MISLI, ki piše o naši Materi Tereziji, me je po povratku iz Avstralije klicala na razgovor. Njene nune-novinke namreč vodijo v moji fari nedeljsko veroučno šolo. Pogovarjala sva se največ o revežih. Omenila mi je: neizrečeno revni so, pa se ne pritožujejo. Pritožbe slišimo največ iz ust tistih, ki se jim ne godi tako slabo . . .

Naslednjo nedeljo sem bil priča, kako so nje nune pripravljale v dvorani pod našo cerkvijo z otroci "božičnico." Takih 'jaslic' do tedaj še nisem videl. Za pastirčke so bili trije hindu pobalinski, ki so jih nune kar s ceste pobrale. Imeli so gorjače, bogve, kje so jih dobili. Kar tam so jim nune povedale, kako naj vsak igra svojo vlogo, in moram reči, da so odlično igrali. Za Jezuščka v jaslicah je bil dojenček, ki so si ga nune izposodile od neke pričujoče indijske matere. Tako "nazorno" te naše nune učijo krščanski nauk.

Toda predstava ni ostala pri samem božičnem prizoru. Pokazali so nam nato odraslega Jezusa v Nazaretu, potem v templju, končno še, kako je ozdravljaval bolnike: slepca, gluhonemega, mrtvoudnega. Te tri 'bolnike' so nune tudi kar sproti s ceste pobrale in jim razložile, kako naj igrajo svoje vloge. Vsi trije so hitro razumeli, za kaj gre, in so se obnašali, kot bi bili res pravi bolniki. Ko so bili 'ozdravljeni', so pokazali toliko pobožnosti in hvalečnosti do Jezusa, kot da vse skupaj ni le igra.

Prav za prav tudi res ni bila le igra. Kar nam je pokazala ta uboga zgarana raja pod vodstvom nun Matere Terezije, nas je gledalce in igralce globoko pretreslo in se nam je zdelo, da kar vidimo, kako tem siromakom lije v duše zvrhana mera milosti božje.

Naj se vrnem k pripombam Matere Terezije o siromakih, ki se ne pritožujejo. Za živ zgled naj nam bo Minaki, mlada indijska mati. Prisodil bi ji 17 ali 18 let; čisto dekliško podoba je imela, ko je prišla k meni.

"Father, imam hčerki, ena je 11 ena 9. Mož me je zapustil, morala sem si poiskati zaposlitev sama zase. Zdaj mi je pa hišna posestnica, ki pri njej stanujemo, povedala, da se moramo izseliti. Kam naj grem?"

Seveda sem si med tem že popravil misel o njeni starosti. Moral sem jo dvigniti vsaj do kakih 25 let. Poslušal sem naprej.

"Če bi mogla deklici oddati v kak šolski zavod, bi še nekako šlo, tako pa . . ."

Več o družinskih težavah iz njenih ust nisem zvedel. Pozneje iz drugih virov: mož, pravi ničvrednež, je bil v zaporu do nedavna. Ko je odslužil kazen, se je družini samo mimogrede pokazal, takoj nato spet izginil. Snaha je Minaki prigovarjala, naj s hčerkama vred prestopi k mohamedancem, potem bo ona skrbela za vse tri . . . Minaki se je zahtevali uprla in z deklicama vred odšla na cesto. Za nekaj časa so vendar dobile streho pri nekih ubogih ljudeh. Ko ni mogla nikjer dobiti kaj stalnega, se je zatekla k meni.

Poskušal sem tu in tam, dolgo ni šlo in ni šlo. Končno sem uspel, da sta deklici našli zavetje v nekem katoliškem zavodu. Minaki, uboga mati, je pa od skrbi in napora hudo zbolela in je morala v bolnišnico. Ko so jo odpustili, je spet potrkala pri meni. Neznansko se mi je zasmilila: obraz ji je bil do kraja izsušen, roki sta ji bli kot trski, nogi sta jo komaj nosili. Telo ji je bilo kot razvalina, a duh ni klonil. Ostala je močna in polna zaupanja v božjo Previdnost. Dobila je zaposlitev in pridno pomiva posodo pri neki družini.

Skušal sem izvleči iz nje kaj več o možu in snahi, ki jo je hotela pripraviti do odpada od vere. Čeprav se večkrat vidiva, do danes še nisem slišal iz njenih ust besedice tožbe ali obtožbe zoper moža ali snaho. Čudovito se ima v oblasti. Na preči v laseh nosi poseben rdeč znak, ki pri nas pomeni, da je ženska poročena. Tako lažje varuje svoje žensko dostojanstvo.

To je naša 'močna žena' — mlada mati Minaki. Ni edina. Lahko rečem, da sem takih močnih žen že veliko srečal med našimi Bengalkami. Kako zelo zaslužijo da jih verno spremlja naša pomoč!

Fr. Stanley Poderžaj S.J.
St. John's Presbytery
308, Acharya P.C. Road
Calcutta — 9, INDIA

KDO KAJ VE O NJEM?

IVAN SNOJ, rojen v Podgorici, Črnuče, je imel zadnji znan avstralski naslov: 14 Meryla St., Burwood, Sydney. Bil je pa že leta 1959. Potem se ni več javil domov Mati Ivana na Črnučah poizveduje po njem. Sporočite na MISLI.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Paul Marko Švigelj, Smithfield. Oče Alojzij, mati Merlene r. Gelaz. Botrovala sta Jože Švigelj in Elizabeth Menart — 7.12.1969.

Brigita Brodnik, Corrimal. Oče Lojze, mati Barbara r. Rajk. Botrovala Mihael & Johana Muhl-bauer — 7.12.1969.

Tony David Kambič, Summer Hill. Oče Henrik, mati Marija r. Vrtelj. Botrovala Rudi in Ivanka Gerdevič — 26.12.1969.

Marko David Tomšič, Wentworthville. Oče Stanko, mati Marta r. Spadaro. Botrovala Ivan in Albina Čeligoj — PRVI KRST V SLOVENSKI CERKVI — 1.1.1970.

Robert Frišič, Arncliffe. Oče Jože, mati Ljubica r. Lukša. Botrovala Andrej in Kati Pongrac — 10.1.1970.

Gweny Maria Stukely, Willoughby. Oče Anton, mati Marija r. Skala. Botrovala Frank in Julijana Rom — 11.1.1970.

Tanja Silvestra Kolar, Matraville. Oče Stanko, mati Marija r. Zver — Botrovala Jože in Rozalija Kavaš — 25.1.1970.

Mariana Ilešič, Blacktown. Oče Anton, mati Matilda r. Slavec. Botrovala Rudi in Domina Rolih — 2.11.69.

Mark Franc Tomaž Penca, Narrabundah. Oče Miroslav, mati Ljudmila r. Osojnik. Botrovala Janez in Jožica Penca — 21.12.1969.

Peter David Zelič, Lidcomb. Oče Aleksander, mati Štefka r. Rebernik. Botrovala John in Maurice Campbell.

P o r o k e

Celestin Benčič in **Marta Mohorčič**, doma iz Kopra. Poročena v Marijini cerkvi Braddon, ACT. Priči Kancijan in Rafaela Kobal — 31.12.1969.

Paul Edward Rosman, rojen v Sydneyu, in **Marinka Brkovec**, rojena na Jesenicah. Priči sta bila Kent Taylor in Danica Brkovec — 12.12.1969.

S TREMI MINUTAMI — KAJ?

V SPOMIN NA OBISK

ŠKOFA DR. JANEZA JENKA

DARUJEMO

Za Slovenik

\$ 10: dr. Stane Frank, P.B.A. — \$ 5: Jos. Sterbenc; \$ 3: Pavel Zavrl; — \$ 2: Jože Čeh, Jože Simon, Jože Ficko, Frances Mukavec, Ludvik Pirnat; — \$ 1: Janez Primožič, Janez Mihelčič.

Ta mesec, kot vidite, se ni tako dobro "obnesel" kot prejšnji. Vseeno: iskrena hvala darovalcem, vsi ostali pa lepo povabljeni! — Vsota za to leto stoji zdaj pri \$ 327. Ko dosežemo 400, odpeljemo v Rim. Za veliko noč? Bog daj!

Misli, February, 1970

Amerikanec in Kitajec se vozita skupaj v modernem avtu po zelo prometnih ulicah mesta Šanghaja. Vozi Amerikanec, ki se mu vedno mudi. V mestu ne sme in tudi ne more prehitevati. Tudi v kitajskih mestih veljajo prometni predpisi in držati in upoštevati jih morajo vsi, tudi Amerikanci.

Privozita na širok most. Cesta preko je odprta in prav pred nosom smukne pred Amerikančev avto še spretnejši šofer od njega in mu zapre pot.

"Ne, tako se pa ne gremo! Prehitel ga bom, s tem pridobim vsaj tri minute!" Pritisne na plin, požene avto in res prehiti neznanca. Zmagoslavno pogleda sopotnika, toda modri in umirjeni Kitajec ga suho vpraša:

"In kaj boste sedaj počeli s temi pridobljenimi tremi minutami?"

Amerikanec mu ni vedel kaj odgovoriti. Najbrž bi bili v zadregi za odgovor vsi naši in tuji šoferji, ki brezobzirno potujejo.

Izpod Triglava

PARTIJA V SLOVENIJI je na slabih nogah, sicer tudi drugod po Titovini, v Sloveniji pa še prav posebno. Tako je ob novem letu potožil belgrajski radio in dostavil, da so partijski vrhovi zaskrbljeni. V Sloveniji je polno vasi in trgov, ki niso v preteklem letu dale partiji niti enega člana. V mestih nič bolje. Ljubljana, Maribor, Celje, komaj deset novih. Tako ne sme iti naprej. Komunisti morajo napeti vse sile, da se to porazno stanje popravi. Tako je radio zaključil svoje tarnanje.

"ORFEJ OB JAMBORU", knjiga tržaškega pisatelja Pahorja, o kateri lahko berete na drugem mestu v pričujoči številki, je naletela v matični Sloveniji na vse hujše preganjanje kot znana Žebotova. Kar naenkrat, ko je že veliko ljudi doma knjigo z užitkom prebralo, je prišel odlok: **PREPOVEDANA!** Celo Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani je morala knjigo vrniti. Ta poteza ljubljanske vlade je razburila kri tržaškim kulturnikom. Objavili so dobro utemeljen protest s podpisami kakih 70 javnih delavcev iz Trsta in okolice.

V PROTESTU JE MED DRUGIM REČENO: Pahorjeva esejistična zbirka ni kakšna izzivalna agitka, ki bi neodgovorno naskakovala sedanjo družbeno ureditev v matični Sloveniji. Nasprotno je prizadeto, dostojanstveno in kulturno napisana knjiga, v kateri slovenski pisatelj socialist, privrženec medvojne Osvobodilne fronte in povratnik iz nacističnih uničevalnih taborišč, uporablja neodvzemljivo pravico lastne svobodne presoje, ko pretresa določen zgodovinski položaj.

NA BORISA PAHORJA se lahko obrne dovtip v "Pavlihu", ki zaenkrat še ni prepovedan. Tak je: Po 25 letih je Janez ugotovil, da ga čevlji žuli. To je povedal, da so slišali tam zgoraj. Pa mu niso nabili novega podplata, nabili so Janeza.

DEVET ČASTNIH DOKTORJEV je promoviral ljubljanska univerza o priliki praznovanja svojega 50letnega obstoja. Med njimi sta zelo znana Milko Kos in France Stele, odlična znanstvenika vsak na svojem torišču. Številko osem in devet sta vzela nase Tito Brož in Edvard Kardelj. Nič nismo mogli brati, na katerih poljih sta ta dva razširila slovensko znanstveno področje. In sta zdaj "dr."

V TREBNJEM NA DOLENJSKEM je umrl Jože Bečaj na gripi. Doma je bil v vasi Občine. Žena Frančiška je takoj po moževi smrti šla v Trebnje urejevati stvari za pogreb. Na povratku domov jo je sredi pota zadela kap in je umrla. Tako je prišlo do istočasnega pogreba obeh. Doma sta zapustila dvojčka, oba fantka, stara 16 mesecev. Iz prvega zakona živi Jožetov sin Viljem Bečaj v Argentini, hči Marija pa v Sydneyu. Izrekamo ji sožalje.

SAMOMORI V SLOVENIJI prav usodno naraščajo. Zdaj je treba že računati s številom 500 na leto. Gledano v odstotkih, nobena druga republika v Jugoslaviji ne doseže Slovenije. Zelo veliko je samomorov med mladino od 14 do 20 let. Ugotovili so, da so k samomoru najbolj nagnjeni taki, ki so zgodnjo mladost preživljali v razkopanih družinah. Samomori napravljajo tudi ženske, vendar pri mnogih ne pride preko poskusov. Moški so v tem vse bolj uspešni. Če bi vsi poskušali samomori uspeli, trdijo poznavalci razmer, bi bilo v Slovenijo blizu desetkrat več samomorov kot jih v resnici je. Kakšna grozota je taka ugotovitev!

KAM JE MERIL TITO, ko je pred novim letom zagrznil: "Zavzeti moramo jasno in odločno stališče do vseh sovražnih elementov, predvsem tistih — neglede na barvo — ki so proti naši socialistični družbi. Ne moremo dopuščati, da bi ti isti elementi, ki so se nešteto krat pokazali kot ogorčeni nasprotniki naše socialistične samouprave družbe, še vedno vzgajali našo mladino in z najbolj grobimi besedami obsojali in napadali sistem." — Koga je imel v mislih?

SLOVENCI ODHAJAJO V ŠVICO v vedno večjem številu. Računajo, da jih je v Švici že kakih 2.000. Zaposlitev iščejo najrajši v severo-vzhodnem delu Švice, kjer prevladuje nemščina kot običajni jezik, čeprav je ta nemščina kaj malo podobna tisti, ki jo je najti v knjigah. Značaj ljudi je pa v marsičem podoben slovenskemu, zato se nemški Švicarji in slovenski naseljenci prav dobro sporazumejo. Domačini že prav točno poznajo razliko med Slovenci in ostalimi Jugoslovani.

PISMO IZ DOMOVINE ve povedati: Nelikvidnost našega gospodarstva je vsakodnevni pojav. Krona vsemu temu so poslovne izgube. Od 68 zadru, kolikor jih je v Sloveniji, so samo tri z aktivno bilanco. Na Dolenjskem ima Kmetijska zadruga Grosuplje primanjkljaja nad dve milijardi. Radovljiska zadruga išče solidnega partnerja pri "Živilskem kombinatu Kranj", ki pa poravnava dolgove iz prejšnjih let odločno odklanja. Sicer pa tudi pri njem položaj ni ravno rožnat. Zadruga Grosuplje je živinorejo do polovice opustila in hleve preuredila v motel. Turizem naj pomaga!

V CELJU SO DOKONČALI restavriranje znamenite gotične kapele v cerkvi sv. Daniela, ki je trajalo celih sedem let. Delo je bilo pod vodstvom Zavoda za spomeniško varstvo. Restavracija je obnovila stare freske v kapeli in kip žalostne Mater božje, ki je edinstvena baročna skulptura v Evropi. Vendar ima Celje poleg tega kipa še sedem drugih v istem slogu. Kapelo v Danielovi cerkvi so s primerno slovesnostjo na novo odprli in jo izročili njenim bogoslužnim namenom. Pomen Marijnega kipa je ob tej priliki razložil navzočnim umetnostni zgodovinar dr. France Stele.

NOV ZAKON O VERSKIH SKUPINAH se napoveduje v Jugoslaviji, tako se je dalo razbrati iz nekaterih opazk v slovenskem verskem tisku. Na vprašanje, če je o tem kaj več znanega, je nadškof dr. Pogačnik odgovoril, da ni bil še od nikoder o tem obveščen. Ljudje ugibajo, če misli vlada cerkvam sedaj veljavne pravice razširiti ali zožiti. Optimisti mislijo, da zoženja ne bo, zakaj gospod maršal Tito se pripravlja na skorajšnji obisk pri sv. očetu Pavlu VI. Težko, da bi bil dobrodošel v Vatikanu, ako bi z novim zakonom Cerkvi že tako zelo omejene pravice še bolj okrnili.

DVE SLOVENSKI LADJI — v najem Japoncem! Slovenska Splošna plovba s sedežem v Piranu je dala dvema svojim ladjama imeni Postojna

in Portorož. Zaradi odpora proti slovenski pomorski družbi od strani ostalih jugoslovanskih plovb so morale nekatere slovenske ladje pluti tudi pod zastavo Jugolinije, ki je imela v zakupu ladji Postojna in Portorož. Nedavno je pa Jugolinija ti dve ladji izključila iz svoje uporabe in Splošna plovba se je znašla v hudi zadregi. Da je rešila vsaj nekaj je dala omenjeni dve ladji v najem Japoncem, ki ju seveda uporabljajo pod svojo zastavo.

DR. LEONIDA PITAMICA so mnogi pogrešali ob proslavah 50letnice slovenske univerze v Ljubljani. Nikjer ni bil navzoč, nikjer se ni imenovalo njegovo ime. In vendar je on med najbolj vidnimi še živečimi predstavniki ljubljanske univerze. Bil je večkrat dekan pravne fakultete, napisal je znamenita dela pravoslovne znanosti, nabral si je dolgo vrsto odličnih naslovov v tujini in je še vedno član mnogih znanstvenih ustanov po svetu. Prišlo je v javnost, da je prepovedal udeležbo Pitamice pri proslavah sam "dr." Kardelj. Morda zato, ker je Pitamic še vedno močno viden katoliški vernik, morda pa tudi zato, ker bi bilo Kardelja sram vpričo takega odličnjaka sprejeti od univerze — častno doktorstvo . . . Nekaj sramu je morda le še v tem predstavniku komunistične slovenske jare gospode.

DOMŽALE

MOJE SREČANJE

Z MRAVLJO AMAZONKO

Mira Mar

ŠLA SEM NA SPREHOD v gozd kako miljo od počitniške koče, kjer sem prebila nekaj tednov na oddihu. Počasi sem stopala, pozorno sem opazovala vse okoli sebe in pod seboj. Taka je moja stara navada, posebno če grem v gozd. Vedno naltim na kaj zanimivega in tudi novega. Tokrat se je še prav posebno izplačalo.

Nenadoma sem zagledala na skoraj golih gozd-
dih tleh množico mrtvih mravelj. Bile so rdeče,
velike. Takoj sem zaključila, da morajo biti tiste,
ki jim pravijo Amazonke. Ležale so v nekakem ko-
lobarju, dosti večjem od avtomobilskega kolesa, ki
ga vidiš na mogočnem tovornjaku. Moralo jih je
biti na tisoče. Ko sem se nagnila nadnje za bližji
pogled, sem zapazila med mrtvaki raztresene stvar-
ce, kakor jajčka. Saj tako smo jim tudi rekli nekoč
doma, ko nismo vedeli, da niso jajčka, ampak bu-
be. Tudi teh je bilo jako mnogo. Nekatere mrtve
mravlje so jih še držale v čeljustih.

Kaj se je zgodilo? Od kod naenkrat skoraj
na kupu tako število mravelj? Zastonj sem ugi-
bala, samo strmela sem in se čudila. Tedaj sem za-
pazila med mravljami eno še živo. Mukoma se je
gibala in se skušala skobacati nekam preko mrtva-
kov. Previdno sem jo pobrala in jo držala na dla-
ni. Sedla sem na drevesni štor in jo gledala. Bila
je skoraj čisto mirna, vendar se je dalo videti na
njej, da je še kar dosti trdoživa. Od nje sem pog-
ledovala med mrtve, če je še kje kaj gibanja. Vse
mirno, pač pokopališče. Ponovno sem se zagledala
v mravljo na dlani in nehote kar na glas rekla:

"Škoda, škoda, da ne znaš govoriti. Koliko
zanimivega bi mi mogla povedati."

"Saj znam", je spregovorila v svojem jeziku
na moje neznansko začudenje. Toliko da se mi ni
roka povescila in mravljo izgubila. Pa sem zasliša-
la nadaljnje besede:

"Znam seveda po svoje, ampak tebi bo dano to
uro, da boš mojo govorico razumela. Vprašaj!"

To me je opogumilo, hitro sem si opomogla in
začela spraševati.

"Kaj se je zgodilo tvojim sestram, da so tako-
le na lepem v takem številu pomrle? Pa tudi ti
boš kmalu, če se ne motim . . ."

"Niso sestre, pa tudi bratje seveda niso. Veš,
nobeden teh mrtvakov ni ne moški ne ženska. Res
so pa z mano enega rodu. Ampak brez spola smo.

Edino naše opravilo je boj z drugimi mravljami.
Po tvoje bi se reklo, da smo vojaki. Za ta poklic
nas je pa narava dobro opremila. Samo moje čel-
justi si ogledj!"

"A tako! Tu je bila torej velika bitka med
mravljami, pa ste rdeče podlegle in obležale. Saj
sem nekaj takega že brala v knjigah, ampak niko-
li ni bilo pisano, da bi kdaj prav vsa vojska oble-
žala na bojišču. In samo ena armada. Ne vidim
med mrtvimi drugih mravelj, samo rdeče in spet
rdeče. Ali je sovražna armada do zadnjega moža
zmagoslavno odkorakala?"

"Ne ne, bilo je vse drugače. Saj lahko vidiš,
da ni med mrtvimi nič polomljenih udov ali celo
odtrganih. Še opraskanih boš malo našla med nji-
mi. No, kakšna butica je že bolj ali manj udarje-
na, ne rečem. Pa da ti naravnost povem, kako je
s to zadevo. Tu ni bilo nič bitke sovražnik je že
bogve kje. Veš, na poti proti domu smo zašli v
začaran krog in nismo znali naprej. Pomrli smo od
lakote in vsega pomanjkanja. Ne vem, če je sploh
še kdo živ, razen mene samega."

"Od lakote, praviš? Ta je pa čudna! Zakaj
si pa niste poiskali hrane, saj je mora biti po goz-
dih tleh na pretek. Kolikokrat sem že videla prav
na takih krajih, da so se mravlje mastile s kakš-
nim črvom ali žužkom."

"To ti verjamem. Ampak veš, me rdeče mrav-
lje ne znamo same jesti in si hrane sploh ne išče-
mo. Če nas ne krmiijo črni mravljinci, naši sužnji,
kmalu pomrjemo od gladu."

"Kaj praviš? Da imate sužnje, ki vas pitajo,
takorekoč? Presneto, to pa ni nič lepo. Vam pa
kar privoščim, da vas je zadel tak konec."

"Ne moremo si pomagati. Tako smo ustvar-
jeni, tako moramo živeti. Veš, pa našim sužnjem
se ne godi slabo. Imajo vsega dosti in niti ne ve-
do, da so sužnji, še na misel jim ne pride, da ni

kaj prav z njihovo usodo. Saj so nam kar iz srca vdani."

"No, če so tudi oni tako ustvarjeni, naj vam bo. Povej mi zdaj, kako ste zašli v ta začarani krog, kot praviš?"

"Vračali smo se od zmagovalne bitke ob mravljišču ali gradu črnih. V dolgem sprevedu smo nesli v svoj grad bube črnih mravelj, da bi si iz njih vzgojili sužnje. Ti bi rekla janičarje, vem. Zgodilo se je, da smo zgrešili pot in konec nas je".

"Pa zakaj ste zgrešili ali izgubili pot? Ali ste prvič potovali tod okoli? Ali ne poznate kakih znamenj na levi in desni, koder hodite?"

"Mi svojih potov ne spoznavamo z očmi, samo vohamo jih. Ko so nas oni dan naši izvidniki peljali tod proti gradu črnih mravelj, da smo jih naskočili, smo ves čas spuščali iz sebe poseben vonj, ki je imel ostati v zraku in na predmetih ob poti. Bil je tako močan, da bi nam moral ostati dovolj razločen tudi na poti nazaj. In je tudi res bil, vse do sem. Oh, tu pa . . ."

Od tuge se ji je utrgala beseda, skoraj je zajokala. Nisem je utegnila pomilovati, ker me je radovednost strašno mrcvarila.

"Tu pa — kaj? Hitro povej, da mi poprej ne pogineš. Saj si mi že več ko napol mrtva!"

"Tod je pa padal med našim opraviлом pri črnih mravljah močan dež z vetrom. Dež je naš vonj do čistega spral, nekaj ga je odnesel veter bogve kam. Tako smo obtičali na mestu in nismo mogli nikamor več. Naši voditelji na čelu vrste — veš, korakali smo v gosjem redu — so se trudili, da bi ujeli pravi vonj, pa ga ni hotelo biti. Sami tuji vonji so nam prihajali v nos, čeprav smo skrbno tipali na levo in desno. Nič! Mi tam od zadaj se nismo ustavili, rinili smo naprej, vrsta se je zmešala. Nastale so tri, štiri, morda deset vzporednih redov. Razrivali smo se, obračali in vendar še korakali, kupičili se, nastal je začaran krog. Večini so bube popadale iz čeljusti, bili smo že do smrti utrujeni. Pomoči ni moglo biti od nikoder, drug za drugim smo omagali in vsak je umrl, kjer je obtičal . . ."

Zadnje besede je izrekla le z največjo muko. Kar omahnila mi je na dlani. Zatrepetala sem ob misli, da je njene povesti že konec. Jaz pa tako neznansko radovedna in željna zvedeti še veliko več o življenju mravelj. V hipu mi je prišla rešilna misel. Segla sem v žep in si dejala v usta dišeč bonbon. Z njim sem si osladila slino. S travnato bilko sem zajela kapljico sline in jo kanila Ama-

zonki med čeljusti. Na moje veliko veselje je kapljica kar izginila. Zdelo se mi je, da se je mravlja zadovoljno obliznila po čeljustih. Počakala sem, kaj bo. Dala sem ji še drugo kapljico in še tretjo.

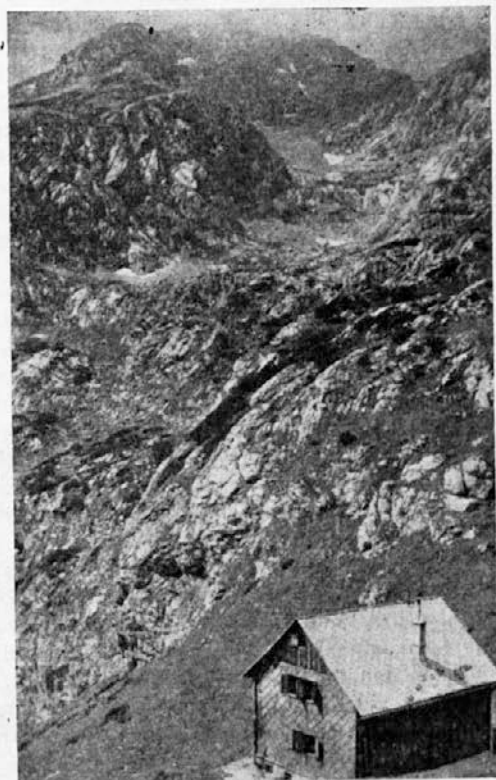
Izplačalo se je. Mravlja se je kar vidno oživljala in dobivala novih moči. Prav ponosna sem bila na svojo iznajdbo. Kdo bi si mislil, da bom kdaj nesrečni Amazonki nadomestovala — janičarje . . . Kaj vse človeka zadene na tem božjem svetu!

Še enkrat ali dvakrat se je sladkobno obliznila, potem se je postavila v govorniško držo in rekla:

"Vprašaj!"

Ni bilo treba reči dvakrat. Veliko sem še vprašala in na vse mi je gladko odgovorila. Ampak vam bom o tem pripovedovala prihodnjič.

(Bo še.)

Iz slovenskih planin

ŠE O RAZVOJU ČLOVEŠKEGA TELESA

(Poslano)

Dragi p. Urednik: — Ker se že dolgo zanimam za taka vprašanja, me je zelo "prijelo", kar sem bral v knjigi Janeza Janžekoviča SMISEL ŽIVLJENJA, ki jo je pred malo leti izdala Mohorjeva družba v Celju. Pošiljam v prepisu. Zakaj ne bi to ponatisnile MISLI? — Naročnik (St. Albans.)

V SVETEM PISMU smo brali: "Tedad je naredil Gospod Bog človeka iz prahu zemlje in mu vdihnil oživljajočega duha."

Na svetopisemskem poročilu opazimo dvojice: prvič, da ga ne smemo razumeti povsem dobesedno. Bog ne diha in duša ni nekaj, kar bi se dalo vdihniti. Vsaj to je treba razumeti v prenesenem pomenu besede.

Drugič, da govori posebej o postanku telesa in posebej o postanku "oživljajočega duha". Nas sedaj zanima samo nastanek telesa.

Kakšno je Bog ustvaril človeško telo? Trideset let staro? To ni nikjer zapisano. Zakaj ravno toliko? Pa recimo, da je Bog ustvaril tridesetletnega človeka, kakšnega pa je ustvaril? Ali s tako dolgimi lasmi, kakor da so mu rasli že trideset let? Ali s povsem "novimi" ostrimi zobmi, ali z obrušeni, kakor da jih je že mnogo let uporabljal? Koliko in kakšnih hranilnih snovi je bilo z krvi? Kakšni toksini?

Vsako trideset let staro telo — na to bi želela opozoriti ta vprašanja, ki bi bila sicer nesmiselna — ima čisto določeno zgodovino, ki je pomembna za nadaljnje življenje in za odzive telesa na dražljaje svoje okolice in na bolezenske klice. Vsaka celica v telesu ima svojo zgodovino in njena odpornost je odvisna tudi od tega, iz katere celice in v kakšnih okoliščinah se je razvila.

Če je Bog ustvaril tridesetletno telo, tedaj ga je moral ustvariti, kakor da je imelo telo čisto določeno zgodovino, tedaj mu je moral "priustvariti" tudi to "zgodovino", torej zgodovino, ki se ni nikoli zgodila.

Človek se pri tem nehoti spomni na tiste apologete, ki so učili, da je vesolje staro kakih 6.000 let. Ko so jim geologi ugovarjali, da naplavine, zemeljske plasti ter okamenine rastlin in živali v njih potrebujejo za svoj nastanek milijone let, so jih zavračali rekoč, da je vsemogočni Bog mogel ustvariti ne samo zemljo, ampak tudi njene naplavine, okamenine in plasti.

To je končno res, če upoštevamo samo božjo vsemogočnost. Toda Bog je vendar pravno bitje,

Bog je tudi neskončno moder, dober, resničen. Ali bi ne bila to Boga nevredna misel, če bi dopuščali, da je nalašč ustvaril zemljo z vsemi njenimi tvorbami, ki glumijo razvoj, da bi "potegnil" geologe? Zato se nam zdi danes odgovor takih apologetov — saj so bili le posamezniki — smešen.

Podoben občutek se nam zbudi, če si skušamo natančno predstaviti stvarjenje odraslega človeka, ki mu je Bog priustvaril videz, da je preživel že toliko in toliko let v takih in takih okoliščinah. Boga vendar ne bomo primerjali starinarju, ki novo izdelanim kipom umetno daje videz velike starosti.

Kdor o tem razmišlja, se mu kaj lahko zbudi misel, da bi bilo mnogo bolj v skladu z vsem, kar nam izkustvo priča o božjem delovanju v naravi, če si mislimo, da je Bog naredil človeško telo iz prahu zemlje, to je, iz tvarnih prvin, v obliki življenjske klice ali celo v obliki posebne zmožnosti, ki jo je dal zemeljskim prvinam (elementom), da bi rodile živo klico, ki naj bi se naposled razvila v človeško telo.

Kdaj je Bog tej klici vdihnil oživljajočega duha? Takoj? Ni nujno. Sveto pismo ne navaja nobenega časa. Njegovo poročilo pravi samo "in". Ta razvoj je utegnil trajati tudi milijone let. Vse te dobe so spričo božje večnosti le bežen hip, ki ga lahko premosti preprosti svetopisemski "in".

Ponosni smemo biti na to, da je dr. Gregorij Pečjak že leta 1911 v svojem učbeniku za srednje šole pogumno in širokosrčno zapisal: "Ali je bilo človeško telo ustvarjeno iz zemeljske snovi neposredno, ali se je smotrno razvijalo, dokler ni bilo zmožno biti orodnje umni duši, o tem verski nauk ni izrečen".

ŠE ENKRAT

Inž. Ivan Žigon

*Še enkrat preživil detinske bi dni!
V soncu na travniku črički so peli,
narahlo kot v sanjah, so vetrčki veli,
poljubljala mamica mi je oči.*

*Š enkrat preživil enake bom dni!
Žarki jesenski bodo me grelj,
murenčki bodo v slovo mi zapeli,
zemljica bo mi izpila oči.*

SLOMŠKA NA OLTAR

Slomškova zlata pravila:

C R E D O — V E R U J E M

Inž. Ivan Žigon

VERUJEM, DA SI TI, NAŠ GOSPODAR,
USTVARIL NAŠO VOLJO, ČUTE ZVESTE,
IN MILOST DAL, DA NE ZGREŠIMO CESTE,
DA VEDNO BI BILI LE TVOJA STVAR.

A KOLIKOKRAT MISLI SO NEZVESTE
IN NOGA SE ZATIKA MED SKALOVJE —
STRUPENIH GADOV DOM — IN MED GRMOVJE
NEPAK, POGNALIH IZ KRVİ ZLOČESTE.

A VENDAR VEDNO ZNOVA SONCE VZHAJA
IN VSAK DAN BOLJ ČIST KLAS ZVONOV JE,
SAJ TVOJA MOČ NAS VENOMER POMLAJA,

DOKLER NAM NE ZASIJE V TVOJI ZARJI
SKRIVNOSTNA LUČ, NESKONČNOSTI
VALOVJE,

KO UTIHNJEJO ŽIVLJENJA VSI VJHARJI.

Misli, February, 1970

Kdor svojih hudih želja ne premaguje,
sam sebi smrtno sulico kuje.

Prečudne in skrivnostne so božje reči,
slabotnemu, omejenemu človeku presoditi jih ni.

Pametna glava in pridne roke
so boljše blago, kot zlate gore.

Gorje vsakemu, ki jeze krotiti ne zna,
v neznano nesrečo ga brž pripelja.

Lastna škoda ga izučí,
komur nikakor dopovedati ni.

Kdor s pametnega nasveta norce brije,
prav kmalu samemu sebi vrat zavije.

Hudo je za človeka, ki nič ne zna,
njemu do kruha pomagati se ne da.

Mladine najlepša lepota je ta:
nedolžnost, ponižnost in žlahtnost srca.

Potrpežljivost težave polajša,
nadloge preloži, grenkosti poslajša.

HRVATJE DOBIJO SVETNIKA

Letos v maju bo sv. oče Pavel VI. slovesno razglasil za svetnika blaženega Nikolaja Taveliča, frančiškana, ki je umrl mučeniške smrti v Šibeniku leta 1391. Umrili so ga mohamedanci, ker jim je pridigal o Kristusu.

Vse od takrat so ga v Dalmaciji in drugod na Hrvaškem čatili kot svojega priprošnjika v nebesih. Toda šele papež Leon XIII. ga je nekako pred sto leti prištel blaženim. To je bila šele beatifikacija in se še ni smelo reči in pisati: SVE-TI Nikolaj. Zdaj, po kakih sto letih, bo "kanoniziran" — prištet med SVETNIKE.

Hrvatje v Melbournu imajo cerkev posvečeno bl. Nikolaju Taveliču. Zdaj bodo tisti "bl." seveda spremenili v "sv."

Poudarja se, da mučenec lahko dosti hitreje pride do časti oltarja nego "spoznavalec" — kot sta med drugimi Slomšek in Baraga. Nista umrla mučeniške smrti, pač pa "v sluhu svetosti".

V primeru tega hrvatskega svetnika pa vidimo, da bo do njegove kanonizacije prišlo po blizu — 600 letih! Razlogi za tako zakasnitev so pač zelo različni. Kar se tiče Slovencev, skrbimo, da ne bodo naši zanamci za zakasnitev (vsaj) beatifikacije Slomška in Baraga iskali "razloge" — čez 500 let . . .

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

CIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Ce pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najboljše poznati!

MARIJA POD KRIŽEM

Ko so vojaki Jezusa na križ pribili, so vzeli njegova oblačila in napravili štiri dele, za vsakega vojaka en del, in suknjo. Suknja pa je bila brez šiva, od vrha izcela tkana. Govorili so torej med seboj: Nikar je ne parajmo, ampak žrebajmo zanjo, čigava bodi, — da se je spolnilo pismo, ki pravi: Razdelili so si moja oblačila in za mojo suknjo so žrebali. — In vojaki so to storili.

Stale pa so poleg križa Jezusovega mati in sestra njegove matere Marija Kleopova in Marija Magdalena. Jezus se ozre na mater in zraven stoječega učenca, katerega je ljubil, ter reče materi: "Žena, glej, tvoj sin!" — Potem reče učencu: "Glej, tvoja mati!" In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi.

JEZUS UMIRA NA KRIŽU

In ljudstvo je stalo in gledalo. In mimo gredeči so ga sramotili, zmajevali z glavami in govorili: Aha, ki podiraš tempelj in ga v treh dneh

"GLEJ, TVOJ SIN!"

Rimski vojaki so imeli postavno pravico, da so si razdelili obleko križanega. Suknja, o kateri je govor, je bila tunika ali halja, ki je segala do gležnjev. Taka obleka ni bila takrat nič nenavadnega.

Marijino prisotnost ob križu omenja samo evangelist Janez. Z njo so bile še druge žene, dve od njih Marijini sorodnici. Te žene, skupno z apostolom Janezom, so bile edine duše ob križu, ki so sočustvovali z Jezusom, vsa druga množica se mu je rogala. Ker Jezus ni imel nobenega brata v pravem pomenu besede, je izročil svojo mater učencu Janezu. Lepa je misel, da beseda: "Glej tvoja mati", velja vsem vernikom Kristusovim.

OD VSEH ZANIČEVAN

Sredi najhujšega trpljenja je Jezus poskrbel za svojo mater. Bila je to njegova druga beseda na križu. Izgovoril jih je še pet, vsega skupaj sedem. Nobena ni bila izrečena v obrambo pred za-

Misli, February, 1970

postavljaš, reši sam sebe in stopi s križa, če si sin božji. Tako so se mu posmehovali; tudi veliki duhovniki s pismouki in so med seboj govorili: Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati; Kristus, Izraelov kralj, naj stopi zdaj s križa, da bomo videli in verovali. Zaupal je v Boga, naj ga zdaj otme, če mu dobro hoče, saj je rekel: Sin božji sem.

Posmehovali so se mu tudi vojaki, ki so pristopali in mu podajali kisa ter govorili: Če si judovski kralj, reši se!

Eden izmed obeh hododelcev, ki sta visela, se mu je rogal, govoreč: Če si ti judovski kralj, reši sebe in naju! Oglasil pa se je drugi in ga svaril: Ali se tudi ti ne bojiš Boga, ko si v isti obsodbi? In midva po pravici, kajti primerno temu, kar sta storila, prejemava, ta pa ni storil nič hudega.

In rekel je Jezusu: Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo. Jezus mu je rekel: "Resnično, povem ti, danes boš z menoj v raju".

JEZUSOVA SMRT

Bilo je okrog šeste ure in po vsej zemlji je nastala tema do devete ure. In ob deveti uri je Jezus zaklical z močnim glasom: "Eli, Eli, lama sabaktani?" kar pomeni: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? — Ko so to slišali nekateri, ki so zraven stali, so govorili: Glejte, Elijo kliče!

In potem — da se je spolnilo pismo — je Jezus, ki je vedel, da je vse dovršeno, rekel: "Žejen sem." Stala je pa tam posoda polna kisa. Nataknili so torej na hisop s kisom napojeno gobo in mu jo podali k ustom. Drugi so rekli: Pustite, glejmo, ali pride Elija, da ga sname.

Ko je Jezus vzel kisa, je rekel: "Dopolnjeno je." In zaklical je z močnim glasom: "Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo!"

Potem je nagnil glavo in izdihnil.

KAJ JE OD TEGA RES?

(Poslano)

Bral sem razlago tega, kar se včasih vidi ob vznožju Kristusovega križa: mrtvaška glava in dveje kosti, ki sta ob glavi prekrizani. Razlaga je bila taka:

Staro izročilo pravi, da je bil Adamov grob prav tam, kjer je pozneje umrl Kristus. Izročilo tudi pove, da je Adam vzel vejico od drevesa življenja v paradižu in jo vsadil tam, kjer je želel biti pokopan. Vejica se je razrasla v veliko drevo in iz tistega drevesa so iztesali Kristusov križ. Tako je verska umetnost začela slikati Kristusov križ z mrtvaško glavo in kostema v znak, da je Kristus umrl za Adama in vse njegove potomce.

Kaj je od tega res? Je kos katoliške vere?

Misli, February, 1970

ničevalci, kakor so bili številni. Nobena ni bila izrečena v nejevolji nad njimi ali celo s kako grožnjo. Kakor je Gospod vdano trpel telesne boleščine, prav tako je mirno sprejel dušno trpljenje: sramotenje in zasmeh.

Vse kaže, da sta se vsaj sprva sramotilcem pridružila tudi oba razbojnika na desni in levi Jezusovega križa. Evangelist Matej je o njima povedal samo toliko. Luka pa poroča, da se je eden premislil in svojega tovariša pokaral. Tradicija pravi, da mu je bilo ime Dizma. Temu je Jezus takoj obljubil nebesa — rekli bi, da ga je sam osebno "kanoniziral" ali naredil za svetnika. Goto vo za zgled za vse čase, kaj more doseči odkrito priznanje krivde, kesanje in zaupanje v Jezusa. Ni dvoma, da je Jezusovo odpuščanje Dizmu že v tistih minutah seglo vse delj kot do edinega desnega razbojnika. Omeščala so se številna srca med tistimi, ki so se sprva z ostalimi vred norčevali. Saj nam evangelist Luka pove, da so "se množice trkale na prsi. . .

"DOPOLNJENO JE"

Od šeste do devete ure je seveda po naše od poldne do treh. "Tema" je bila lahko čisto naravna, ni pa mogel biti kak sončni mrk, ker se je vse godilo ob polni luni. Morda so se nabrali le tako neprodni oblaki, morda se je ozračje napolnilo z gostim drobnim prahom, ki ga je veter pognal iz puščave. To se spomladi dogodi v Palestini večkrat in nastane temačnost "po vsej zemlji" — z drugo besedo: po vsej bližnji in daljni okolici.

Da je stala tam posoda s kisom, razlagajo tako: rimski vojaki so imeli s seboj kiso pijačo — jesih z vodo pomešan — da so si gasili žejo. Da je bil Jezus po prelitju tolike krvi žejen, se ne bomo čudili. Njegov vzklik pa razlagajo tudi tako, da ga je vse bolj žejalo po dušah nego po telesnem okrepčilu. . .

ODGOVOR: Od tega je res dvoje. Prvič to, da je verska umetnost res tako upodabljala Kristusov križ skozi dolga stoletja. Tu pa tam še danes. Drugič je res, da je Kristus umrl za ves človeški rod.

Vse drugo v stvari je le pobožna domišljija, lepa legenda, ki skuša na svoj način ponazoriti pomen Kristusove smrti na križu. Kje je Adamov grob in iz kakšnega lesa je bil narejen Kristusov križ, lahko vsakdo ugiba. Kar bo uganil, nima z vero nič opraviti. Kam bi prišli, če bi sto in sto pobožnih ali nepobožnih legend jemali za verske resnice! Ali naj verjamem, da je bilo tisto drevo ob času Jezusove smrti staro NAJMANJ — 4.000 let? — Ur.

VISOŠKA

KRONIKA

Zgodovinska povest. Dr. Ivan Tavčar

Risbe napravil Tone Kralj

I

(Nadaljevanje)

KO SEM SE ZAVEDEL, sem se zvijal na klopi in ubogo obsekano ročico sem stiskal med noge; srajčica, obutev in nogavice nad njo — vse je bilo krvavo.

V hiši se je bila nabrala družina. Mati je slonela pri peči in padala iz omedlevice v omedlevico. Ko je začulala moj jok in očetovo kričanje, si je ravno spletala lase. Z razpletenimi lasmi je torej prihitela v hiše in sedaj je omagovala pri peči. Kako so že bili sivi ti lasje in kako je bil prepadel njen obraz!

Dekla Mica je namakala predpasnik v loncu in brisala z njim mater po čelu in licih, da bi jo spravila k življenju. Mala dekla in volar sta glasno molila. Pastir Tonček pa je tulil, kakor bi ga kdo z brezovcem tepel.

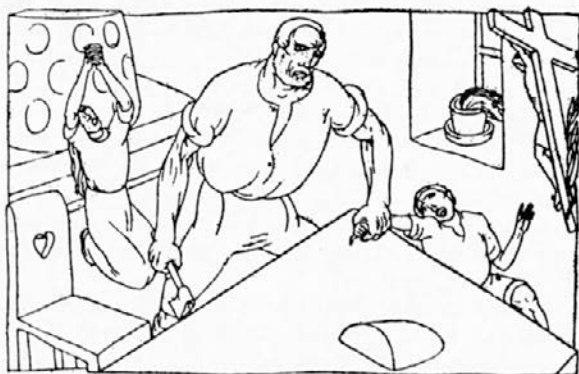
Oče je še vedno stal pri mizi in tiščal sekirico v desnici. Hlapec Lukež, o katerem se je govorilo, da je bil z očetom v nemških vojnah, je stal brez strahu pred njim. Gledala sta se kot dva gada, oko v oko. Oba mogočnih udov in moč sta imela, kakor jo ima v plug vprežena žival.

"Polikarp", je ukazal Lukež ostro, "deni jo iz rok! Bog nama grehe odpusti: otroke smo morili po švabskem in po Saksonskem — tukaj jih ne boš več! In še celo ne, če so bili rojeni iz tvojega telesa!"

Družina se je spustila v krik, brat Jurij pa je ležal na tleh in se ondi zvijal v joku in stoku.

"Položi jo iz rok!" je ponavljal Lukež, "sicer se ti s silo uprem in naj si desetkrat moj gospodar. Kdo ti je pomagal takrat, ko ti je hotel glavo razklati švedski kirasir? Kdo mu je prestrelil vrat, da si ostal pri življenju? Na to misli, pa bodi človek, ne živina, Polikarp!"

Pri tisti priči je vrgel oče sekirico pod klop, dvignil obe roki, ju pritisnil k glavi ter pri tem — pobegnivši iz hiše — tako grdo in grozno zakričal, da ne vem, sem li še kdaj pozneje slišal tak krik.

Kos odsekanega mojega prsta je mati Barbara skrivom ain tajno zakopala na pokopališču pri cerkvi sv. Martina v Poljanah. Vse skupaj pa ni ostalo tajno. Družina je sicer molčala, a počasi je nekaj vendarle prišlo na dan in raznesla se je govorica, da je nekdo na Visokem, ki je že pokopan, ki pa vendar še hodi živ okrog.

Bil sem dolgo časa bolan. Dvanajstletnega otroka šibko telo ni moglo prenesti nečloveškega in grdega ravnanja. Polastila se me je slabost in me mučila nekaj tednov grda bolečina. Rešila me je molitev — vsa hiša je molila zame — a gotovo mi je pomagalo tudi mazilo, katero je prinesel Lukež iz nemških vojn. Drugim ga je prodajal za drag denar, materi pa je odstopil neznatno kepico za božje plačilo, ker je imel usmiljenje z mano, ko mi je bila vsekana težka rana.

S tem zdravilom me je mati, če se mi je mešalo od vročine in bolečine, maznila pod pazduho dve noči zaporedoma. To maziljenje mi je gotovo služilo v korist, ker je bilo mazilo skuhanano večinoma iz človeške masti — katera se je v nemški vojni lahko dobivala.

Kakor zapisano, sem ležal dolgo časa bolan in v bolečinah. Skaljena je bila zavest mojega telesa, da sem ležal kakor v spanju, ki ga prepletajo hude sanje. Nekega dne sem se zavedel. Bil sem v gornji hiši in prijetno sem ležal v materini postelji. V sebi nisem čutil ne bolečine ne kake druge težave. Na odeji mi je ležala desnica, zavita v debelo obvezo, da je bila podobna konjskemu kopitu. Obvezana roka mi je poklicala v spomin, kar se je bilo zgodilo, in milo se mi je storilo, da sem pričel tiho ihteti.

Naenkrat se mi je položila voljna roka na čelo in nekdo je vprašal: "Ali me poznaš? Veš, kdo sem? Ti uboga moja revščina!"

Da bi tega ljubega obraza ne poznal ko ga bom vendar sodnega dne že iz daljave spoznal med nešteti množicami! "Mati!" sem radostno zaklical in skušal dvigniti obvezano roko, da bi mater objel. Ali roke nisem mogel dvigniti, ker so se vnele hude bolečine v nji. Mati je vprašala:

"Kaj bi rad jedel?"

Jesti nisem hotel, ali ona je le tarnala, da skoraj nič ne jem.

Z največjo rahlostjo mi je izvlekla zdravo ročico izpod odeje in res so bili prsti na nji same koščice. Hotela je oditi, da bi mi skuhal mleka. Tudi mi je rekla, da bo v mleko nadrobila belega kruha, ki smo ga sicer imeli v hiši samo ob največjih praznikih. Pa se nisem dal pomiriti. Zajokal sem in v muki zaklical: "Oče naj pride."

Tedaj se je reva nekaj odkrilo, kar ni nikdar pričakovala. Kri ji je zatrepetala k srcu, bila je vsa bleda in podobna mrliču. Jezno me je zvrnila:

"Tiho, moj ljubi, in ne govori o tem, o tem —"

Podila se je za besedo, pa je doteči ni mogla. Hotela je nekaj spregovoriti, ali premislila si je in je samo vzdihnila: "— o tem luteranu."

Opazivši mojo preplašenost je zaihtela:

"Nič ti nisem povedala, nič —"

Potrta je zapustila sobo. V moji razbeljeni glavici pa je delovalo, kakor delujejo kolesa v uri. Oče — luteran! Njegova vera ni moja vera. Če se zve, ga bodo zaničevali vsi ljudje. Glavar z loškega gradu pošlje ponj in na smrt ga obsodijo! Potem mu odsekajo glavo. In ravno ta glava je bila zame najlepša, kar jih je bilo na svetu. O Jezus, o Jezus!"

Tresel sem se pred očetom, a če je prekladal hlode, ki jih dva človeka nista preložila, ali če je krotil konja, ki je vsakega drugega vrgel s sedla, takrat sem bil srečen, da imam takega očeta.

Oče je vendarle prišel.

Neko popoldne, ko je mati molzla v hlevu, je vstopil. Videlo se mu je, da je postal še bolj siv; proti svoji navadi je pustil brado rasti in ta je bila čisto bela. Za trenutek je obstal pri vratih; s svojo mogočno postavo je segal skoro do stropa. Korak za korakom se mi je bližal.

Zastajala mi je zavest in oziral sem se proti njemu kakor se ozira golobica na jastreba.

Pomaknil je stol k postelji, predme na posteljo pa je položil usnjato, deloma z železom okovano rokavico, ki so jo nekdanj nosili švedski jezdec. Sedel je prav k meni in me zamolklo pozval:

"Izidor, vrzi mi jo v obraz."

Nisem se premaknil, na kar je glasno zavpil:

"Vrzi!"

Okrog ustnic so se mu napravile čudne poteze, a v čelo se mu je zarezala globoka guba, kar je govorilo, da postaja srdit. V strahu sem prijel ro-

kavico ter jo zavihtel k obrazu, s katerim je oče silil proti meni. In res je moralo železo zadeti starega moža, ker se je prikazalo nekaj krvi na njegovem obrazu. Polikarp je zaječal:

"Pravično je, da me z zaničevanjem kaznuje moj lastni otrok."

Posegel je po moji ročici ter sklonil prav nad njo svojo kakor iz železa skovano glavo. Ni spregovoril besede; samo telo mu je včasih zatrepetalo, ker ga je pretresalo kesanje. Zasilile so mu solze v oči, da sem ihtel spregovoril:

"Oče, saj nisem več hud".

Odhitel je od mene. Ko je stopal po čumnati, so se mu pletle noge, kakor da bi bil popil preveč vina. Dobro vem, da je Pokliparp Khallan malokdaj pil čez mero in da je bil trezen tudi tisto popoldne.

Moja levica je bila mokra, mokra od solz, ki jih je prelil ponosni moj oče.

Nikdar ni govoril z mano o tem dogodku. Ali nekaj dni pozneje, ko sem se zjutraj prebudil, je ležal na moji odeji samokres z debelim, okovanim kopitom. —

Tako so se pričeli časi moje pokore. Opravljal sem jo vse dni življenja za svoje, pa tudi za pregrehe očeta, ki mi je bil oster in hud zapovednik. Vsemu, kar osrečuje človeka, sem se moral odreči; a vedno še prosim Boga, našega Stvarnika, da bi mu zadostovala moja pokora in da bi me v večnem življenju ne ločil od njega, ki me je rodil.

II.

KONČNO SEM OZDRAVEL. Takoj nato me je oddal oče, ki morda ni rad gledal moje pohabljenе roke, Ahacu Langerholzu v škofjo Loko. Ta je imel svojo kovačnico zunaj mestnega obzidja, nekako tam, kjer se zlivata selška in poljanska voda. Tri leta sem obdeloval železo, ker je hotel Polikarp Khallan dobiti za Visoko svojega domačega kovača.

V stanovanje sem prišel h Kašperju Wohlge-muetu, ki si je bil po zadnjem velikem požaru sezidal na trgu veliko lepo novo hišo. Tam je imel slovečo pivnico.

V teh treh letih nisem nikdar prišel na Visoko. Še takrat me niso klicali, ko je umrla mati. Pokopali so jo brez mene. Povedalo se mi je, da je Barbara Khallan ugasnila kakor svetilka, če ji poide olje. Pred Sodnikom ni imela težav, ker ji je bilo življenje ležišče v trnju; to trnje se je zabadalo vanjo, in najsi ni imela druge želje nego služiti Bogu in njegovi pravi veri.

V letih, ko sem se učil kovaštva, nisem kaj posebnega doživel. Prve čase sem odpiral oči, ker nisem bil vaje velikega mesta. Mojster Langerholz pa je že skrbel, da nisem pohajkoval in lazil za

znamenitostmi lepe škofje Loke. Učil me je z besedo, pa tudi s pestjo in skoraj bi zapisal, da sem od njega dobil dosti več udarcev kakor dobrih besed. Tudi mi ni sorodnik Wohlgemuet preveč polnil skled. Zatorej sem dostikrat v pozni noči jokkal pod streho, kjer je bila vročina ali pa tak mraz, da mi ni hotelo spanje sestiti na oči.

Doživel sem tudi prijetne dneve. Posebno prijetni so bili sejmi na trgu, h katerim se je priklatalo dosti ljudstva, tudi izpridenega, da je imel z njimi sitnega posla gospod Janez Kos, tedanji čislani in spoštovani mestni sodnik.

Meni so napravljali največje veselje, mestnemu sodniku pa največje skrbi, študentje očetov jezuitov iz Ljubljane. Prihajali so ob različnih prilikah v mesto, če je bila šola, pa tudi če je ni bilo, tako da se je govorilo, da so študentje, ki prav za prav zahajajo malo v šolo in kujejo očetu prefektu zelo mučne dni.

Kadar je počila vest, da pojo študentje na mestnem trgu, smo izginili vajenci iz kovačnice, da se je mojster togotil in nam pozneje plačeval v najtežjem denarju. Nič ni pomagalo! Vsi kdor smo prihiteli na trg in poslušali petje, študentom nismo nič dajali, ker sami nismo imeli ničesar, pač pa so morali zanje skladati meščani ter kmetje in kmetice. Sicer pa ti študentje niso slabo živeli; če ni bilo drugače, izginilo jim je pod palec celo tuje imetje.

Enkrat na praznik so nam igrali ginljivo "actionem", da smo bili vsi zadovoljni in smo celo jokali. Pri vsaki priliki pa so se vedeli tako zasukati, da se je tudi plesalo. Pri tem so jemali dekleta domačim mladeničem, kar je rodilo jezo in prepir.

Vselej so se stekli z mesarskimi pomočniki in najmanjše pokorščine niso izkazovali mestni gvardiji. Ni čuda, da so na vseznadnje razkačili grajskega glavarja, da jim je prepovedal vstop v mesto. Škoda! Odrasli in neodrasli so to prepoved bridko obžalovali. —

Na grad otročaji nismo smeli zahajati. Ogromna ta stavba z mogočnim stolpom je vendarle najbolj razburjala mojo radovednost. Pripovedovalo se mi je, koliko mogočnih topov je postavljeno po ozidju in kako gosposko stanuje ondi gospod grajski glavar. Tudi so se pripovedovale neverjetne reči o sobanah, v katerih je prebival sam gospod škof, kadar je prijezdil v Loko ter ga je pri vodnih vratih sprejelo mestno starešinstvo.

Žalibog da v dobi, ko sem se jaz učil pri Langerholzu, ni bilo takega obiska. Ali vzlic temu sem

pogostoma zahajal na visoki obokani most, o katerem govore in pišejo, da nima vrstnika v vsej Nemčiji. Pri kopanju so skakali loški fantiči s tega mostu navzdol v vodo, ali ni se vedelo povedati, da bi se bil kdo pri tem kdaj ponesrečil. Prigovarjali so tudi meni, pa me niso mogli pregovoriti, ker je bilo vendar previsoko.

Na grad sem pa le prišel. Ječar Mihol Schweifstrigh je bil naročil pri našem mojstru novo kladivo. To sem mu prinesel nekega jutra.

Utripalo mi je srce, ko sem za mestnim zidom lezel navzgor ter prilezel pred temni grajski vhod, ki mi je kakor črno žrelo zijal nasproti. Z grozo sem se splazil na prostorno dvorišče, kjer je ječar Mihol, sedeč na stoličku, vlekel svojo dreto. Imel je službo; kar pa mu je ta dajala prostega časa, je čevljaril ter si tako s šilom pridobival del vsakdanjega kruha. Pri svojem neusmiljenem poklicu je bil dobre volje in radi so ga gledali v loških družbah, četudi je bil blizu rablju, katerega dotikati se je sramota, s katerim pajdašiti se pa nesreča.

(Dalje str. 62)

SLOMŠKOVA ŠOLA SYDNEY

SLOVENSKA ŠOLA V SYDNEY bo pričela z rednim poukom v soboto 21. februarja ob 1.15 popoldne v protorih slovenskega društva: 45 Ferriers Road, Horsley Park.

Tisti, ki nimajo lastnega transporta, lahko pridejo z vlakom do Fairfielda in nato z avtobusom.

Vlak odpelje iz North Sydney postaje ob 11.58 dopoldne in se ustavi na vseh mestnih postajah do Redferna; naslednja postaja je Burwooda in nato vse postaje do Liverpoola preko Granvillea. Na postaji Fairfield je ob 12.50, nato vzamemo avtobus ob 12.52 do šole. Cena avtobusa je 18 centov povratna za otroke, 36 povratna za odrasle.

Otroci, ki pridejo iz Liverpoola, naj vzamejo vlak ob 12.27 popoldne in bodo v Fairfieldu ob 12.37. Nato naj počakajo na avtobusni postaji, dokler ne pridejo še ostali otroci.

V letošnjem programu imamo tudi otroški pevski zborček, če bo prijavljenih dovolj otrok. Pouk slovenščine v Merrylandsu bo samo za srednješolce in odrasle neslovence, če se jih bo dovolj prijavilo.

Otroke lahko prijavite pri slovenski maši ali pa kar osebno v šoli. Bilo bi primerno, da spremljajo starši vsaj prvič vse otroke, ki potujejo z vlakom. Kaj več in vse ostalo osebno na prvi dan šole.

A. Vodopivec, učiteljica

Misli, February, 1970

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Učiteljica je

Dragi Kotičkarji: — Zadnjič ste čitali, kaj je napisala o meni gospodična Anica Srnc. Res sem letos završila učiteljske ali kot se reče po angleško: "Teachers' College." Tako se mi je izpolnila velika želja, da bi postala učiteljica. Čeravno je bila pot dosti težka, z vztrajnostjo in dobro voljo sem dosegla svoje.

Po razgovoru z Anico sem se odločila, da pošljem v Kotiček svojo sliko, ki so jo naredili za moj "graduation." Želim, da bi še mnoge druge mogle postati učiteljice od tistih, ki smo hodile v slovensko Slomškovo šolo in še hodite. Prav lepo pozdravljam vse Kotičkarje — **Magda Pleško**, Hawthorn, Vic.

Sestrico Andrejo ima

Dragi Kotičkarji: — Jaz imam sestrico Andrejo, ki zmerom dela neumnosti. Nekoč je mama spala, Eva se je pa z mano in Vesno igrala. Vesna je naša prijateljica. Ko smo končali igro, smo morali vsi domov. Eva mi je rekla, da bo pogledala, če je pošta. Jaz sem šla v hišo. Ko pa pridem noter, sem videla Andrejo, ki je čepela na mizi in pihala v pepelnik kakor neumna. Brž sem jo spravila z mize dol.

Misli, February, 1970

Nekoč sva se morali Eva in jaz igrati z Andrejo. Eva je rekla: "Zakaj pa ne gremo malo na vrt?" Ko smo pa bile zunaj, je Eva skočila na našo gugalnico. Imamo namreč gugalnico pod balkonom na vrtu. Andreja je prva opazila in skočila za Evo. Eva pa Andreje ni pustila na gugalnico, zato je Andreja začela jokati. Tedaj se je prikazala mama. Andreja je rekla: "Go-ge-be-ba" in pokazala na Evo. Mama pa je rekla: "To pomeni, da je Eva kriva."

Neki dan je mama pomivala posodo. Andreja pa si ni dala dvakrat reči, šla je k mizi in porinila stol prav do vroče vode. Stegnila je roko in jo porinila prav v vročo vodo. Toda, o joj! Voda je bila prevroča in Andreja se je spekla v roko. Nato je začela jokati. Tako je naša Andreja pomagala mami pomivati posodo.

Imam še več zgodbic o naši Andreji, drugič še kaj. — **Alenka Žigon**, Cabramatta, NSW.

Bili so v Melbournu

Dragi Kotičkarji: — Počitnice so pri kraju in zopet se bo začel pouk. Letos bom obiskovala tretji razred. Moj bratec Bogdan bo šel v prvi razred. Med počitnicami smo obiskali Melbourne. Tam imamo sorodnike. Tudi slovensko cerkev smo šli pogledat. Je zelo lepa. Pa tudi v Sydneyu imamo lepo cerkvico. Le pridite jo pogledat. Boste videli, da je res. Pri lurški votlini smo videli zelo lepe jaslice. Pater Bazilij nam je povedal, da so letos jaslice oživele. Tam so se mlade mucke sprehajale namesto ovč. Obiskali smo tudi sestrski dom. Sestre so nam pokazale, kje imajo otroški vrtec. Postregle so nam s čajem in pecivom. Naša Juditka je hotela ostati tam. Bi pomagala sestram pri kuhi. Ko pa je bilo treba iti domov, je rekla Bogdanu: Jaz ne bom ostala, ostani ti! Tako ni bilo nič iz tega in smo vsi skupaj šli nazaj v Sydney. Lep pozdrav vsem, ki smo jih videli, in vsem Kotičkarjem! — **Mirjam Bavčar**, Fairfield.

Njene počitnice

Dragi Kotiček: — Prvič se oglašam med Kotičkarji. Rada bi napisala, da sem bila med počitnicami v Sydneyu. Z mojo botro sem se peljala v avionu. Pri botri in botru mi je bilo lepo.

Peljali smo se v levov park. Tam sem videla velike leve. Sem se kar bala, ko so ležali po cestah. Videla sem tudi slovensko cerkev in Zemljo.

Tudi na "Skywalk" smo šli. Vse je bilo lepo in lep pozdrav vsem! — **Hermina Muster**, Bundoora, Vic.

PISALI SO — ČITAJMO

Znani tražaški pisatelj **Boris Pahor**, socialist, med vojno pripadnik OF, je proti koncu preteklega leta objavil knjigo z naslovom: **ODISEJ OB JAMBORU**. Knjiga je izšla v Trstu in mnogo izvodov je šlo čez mejo v Slovenijo. Iz knjige ponatiskujemo po Naši luči naslednje:

“O vlogi Cerkve. Mislim čisto preprosto na vlogo Cerkve kot organizacije, ki ima moč povezovanja, na občestvo, ki drži človeka povezanega z rodnim krajem, na svetovni nazor, ki je na primer edini kmeta povezoval z zemljo takrat, ko so ga komunisti psovali z reakcionarjem in izdajavcem, ker je hotel ostati zemlji zvest.

No, takrat, ko je še bilo tako, je kmet našel oporo samo v cerkvi, saj so komunisti spravili v zapor celo komunista, ki se je predrznil kritizirati načrtno uničevanje slovenskega kmetijstva . . .

Ostaja ugotovitev, da je kmetom oblast tuja, zakaj ko govorijo o oblasti, kmetje rečejo “oni”, medtem ko o cerkvi ne čutijo, da jim je tuja.

Kar se tiče narodnosti, je cerkev spet sredstveno sredstvo, medtem ko je komunizem, kakor se je doslej uveljavljal na Slovenskem, deloval sredobežno. In to v prvi vrsti s svojim idealistično pojmovanim internacionalizmom, potem zavoljo načelnega razkrajanja vsega, kar je bilo tradicionalno, recimo kmetijstva, kakor sem pravkar omenil, potem s povečevanjem produkcije, denarja, deviz, potem s pomanjkanjem sleherne skromnosti, potem z odpravo zbranosti, koncentracije, z odpravo človeške kvalitete in z nameščanjem zmerom istih figur na vodilna mesta.

Komunizem je akor vodomet vse razprševal, vse drobil, zato ni mogel in ne more trpeti močnih osebnosti. Cerkev pa človeku pomaga, da se zbere, krščanstvo poudarja, čeprav na svoj način, pomen osebnosti.

Osebnost pa spet raste iz narodne zavesti, in tudi komunist, če hoče biti državnik, mora biti osebnost in rasti iz narodne prsti. Zakaj če voditelj ni osebnost (ne govorim o tiranu), potem sta njegova politika in ekonomika skrupucalo brez načrta in brez prihodnosti.

O morali bi seveda moral biti govor dosti daljši.

Recimo o zapovedi: Ne kradi.

O tem imajo podatkov na pretek italijanski partnerji slovenskih in drugih jugoslovanskih poslovnih ljudi.

Pa zapoved: Ne laži.

Zakaj oblastnik, ki zapre Jožeta Pučnika (komunista), ker je povedal po pravici o kmetijstvu,

laže in uči vse državljane, kako je treba lagati, da bodo v življenju v socializmu uspeli.

Prav tako je bila šola laži odprava Perspektiv in prisilna odpustitev uredništva Sodobnosti.

In tako dalje.

Pa še na primer vprašanje vzgoje. Hkrati s prostostjo je mladini tudi treba sklesati značaj, ji dati smoter, ki ne bo samo opel rekord. Mladini je treba vcepiti vsaj majhno klico potrebe po žrtvovanju za skupnost; a kako se bo mladina žrtvovala za občestvo, ko pa to išče samo standard in sebično udobje?!

No, in zavoljo vseh teh razlogov sem rekel, da, če je danes krščanstvo res še lahko sredotežna moč na Slovenskem, potem bi bil pripravljen želeči, da se na Slovenskem krščanstvo okrepi.”

V goriškem KATOLIŠKEM GLASU smo brali pod naslovom **Letak zoper Ribičiča** naslednje:

Dr. Ljubo Sirc, ki predava mednarodno ekonomijo na britanski univerzi v Glasgou, je v angleščini objavil letak z naslovom “Srečanja z novim Titovim ministrskim predsednikom”.

Pisec v letaku nazorno opiše osebne skušnje z Ribičičem kot svojim glavnim zaslusavcem med ljubljanskim procesom proti Nagodetovi skupini leta 1947. Ing. Nagode, dr. Sirc in vseučiliški profesor dr. Boris Furlan so bili tedaj obsojeni na smrt. Nagodeta so tudi dejansko usmrtili, Sircu in Furlanu pa so kazen spremenili v dosmrtno ječo in ju nato čez sedem let izpustili. Dr. Sirc se je leta 1955 z begom rešil v Italijo, od koder se je zatekel v Švico, kjer je dobil politično zatočišče.

VENI, SANCTE SPIRITUS!

I. Burnik

Kot bi komar mi plesal po lobanji,
tako se misel zvija otopela —
samo še zjutraj in zvečer vsakdanji
križ mi žuljav prst začrta v gube čela.

Visim tja preko gmajne kot oko
Ciklopa, brez veselja, nem, nabrekel,
privid pričara Dantejev mi pekel:
kako hlapi žvepleni smrad v nebo . . .

Pod skorjo lačen grize me napuh,
ni li me prerodila krstna voda?
Na novo me prekali, Sveti Duh,
naj večno ustne hvalijo Gospoda!

Dr. Sirc v letaku tudi obtožuje Ribičiča, da je bil leta 1945 glavni organizator pokola 12.000 vrnjenih slovenskih domobrancev in da je lastno- ročno sodeloval pri nekaterih pobojih. Po likvidaciji domobrancev in zatrtju zadnjih ostankov demokratske opozicije v Sloveniji je Ribičič prav s toliko verno in krutostjo uničeval kominformiste.

Dr. Sirc poudarja, da so po Stalinovi smrti skušale vse komunistične države vsaj delno rehabilitirati žrtve stalinovskih čistk. Edina izjema je bila in je še Jugoslavija. Ta je šla tako daleč, da je prav Ribičiča, tega izrazitega stalinista, imenovala za predsednika svoje zvezne vlade. Po mnenju dr. Sirca je bil to hud udarec za težnje jugoslovanskih liberalnih komunistov, ki si, kakor kaže, prizadevajo za pomiritev med različnimi skupinami v partiji sami, za sporazum z nekomunističnimi liberalnimi razumniki in za spravo z večino ljudstva, kar naj bi okrepilo jugoslovanski politični položaj.

Ribičič naj bi izvedel novo Titovo linijo, ki jo je napovedal Tito s svojim govorom v Kraljevi, ko je dejal, da "bomo odslej dosti strožji z vsemi, ki bi skušali motiti našo notranjo enotnost z raznimi protirevolucionarnimi gesli ali šovinističnimi izbruhi".

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 7: Janez Klinar, Stane Samsa; \$ 5: Franc Medvec; \$ 4: Miro Colja, Slavko Ursič, Karl Levstek, Marija Bosnič, Alojz Shiffler, Marija Bezjak;

\$ 3: Ivan Hozjan, Roman Ursič, J. de Majnik, Marg. Hatezič;

\$ 2: Zvonimir Hribar, Matija Okorn, Ivan Vidmar, družina Kostevc, Ivan Frank, Stanko Čebokli, Franc Erpič, Bruno Zavnik, Marija Kos, Gaspar Jug, Pavel Tonkli, Francka Štibilj, Jakob Božič, Štefan Kočar, Anton Cevce, Marica Tavčar, Štefan Toplak, Ema Kowalska, Anton Špiclin, Avg. Konečnik, Anton Kustec, Janko Klavara, Marica Darmanin, Karl Mezgec, Fran Wagner, Jože Simon, Štefan Markuža, Ivan Kavčič, S. Furlan, Janez Urh, Alojz Kmetič, Alojz Čebokli, Franc Rede, Jože Rede;

\$ 1: Zora Svetina, L. Lumbar, Peter Selak, Jos. Bedernjak, Štefan Kolenko, Frank Frigula, Janez Primožič, Peter Bižal, Marija Persič, Jos. Androjna, Franc Žabkar, Jože Čeh, Marica Tomažič, Pavle Arhar, Franc Bračko, Jože Kordiš, Emil Kapelj, Anton Vozel, Alojz Markič, Franc Ahec, Anton Brumen, M. Temišanovič, Štefan Močilnik,

Misli, February, 1970

"ZREMO Z ZAUPANJEM V NOVO LETO"

(Iz pisma Goričana A.B.)

KAJ PA SLOVENC V ZAMEJSTVU? s kakšnimi perspektivami gledamo na prihajajoče novo leto? Med nami je več pozitivnih znakov, ki dajejo upanje na ugodno rečitev najbolj porečnih problemov.

Vzdušje se na splošno izboljšuje, kažejo se tudi vidni znaki dobre volje s strani italijanske večine. Letos so tudi beneški Slovenci doživeli uradno priznanje s strani deželne uprave, ko je deželni predsednik prvič uradno sprejel njih delegacijo. Goriški Slovenci z velikim zadovoljstvom beležimo zelo pozitivno sprejeto resolucijo za slovenske pravice, ki jo je malo pred božičem skoraj soglasno sprejel goriški občinski svet. Resolucija, ki so jo predložili svetovalci Slovenske demokratske zveze, se zavzema predvsem za svobodno uporabo slovenskega jezika v odnosih s političnimi, upravnimi in sodnimi oblastmi. Poleg tega pa zahteva razne intervencije v korist in obrambo celotne slovenske manjšine v Italiji.

Na drugi strani je goriško mesto samo navezalo živahne kulturne stike z zaledjem, zlasti s slovanskim Vzhodom. Poleg širšega sodelovanja s slovensko in jugoslovansko kulturno skupnostjo je naevzalo stike zlasti s Čehi in Slovaki. To se kaže na že tradicionalnih "srednjeevropskih kulturnih srečanjih" in na vsakoletnem mednarodnem pevskem tekmovanju. Podobni stiki se vršijo tudi sporadično, in pri njih aktivno sodelujejo slovenski goriški kulturni krogi.

Zremo z upanjem v novo leto. Nočemo pa biti preroki. Dovolimo si le izraziti željo, da bi novo desetletje, ki se odpira pred nami, dalo Slovencem doma in v izseljenstvu plodnih sadov, ljudem obeh svetov, starega in novega, pa trajnejši mir in varnejšo bodočnost. (Sv. Sl.)

Franc Komar, Ciril Skala, Rudi Jamšek, Peter Lenarčič, Branka Iskra, Jože Ficko, Franc Kristan, Frances Mukavec, Kristina Piscopo.

P. PODERŽAJ, INDIJA: \$ 10: Roman Uršič; \$ 6: Ema Kowalska; \$ 5: Antonija Stojkovič; \$ 3: Ivan Štrucelj; \$ 2: Francka Štibilj; \$ 1: Marija Radič, pet neimenovanih.

SLOMŠKOV SKLAD: \$ 10: Neimenovan. Prirčen BOG POVRNI vsem! Vztrajno nadaljujmo!

Z Vseh Vetrov

PISATELJ KENNETH GOFF je bil nekoč zelo goreč komunist. Počasi se je zavedel pogubnosti komunizma in se mu je do kraja odpovedal. V svarilo soljudem je napisal knjigo "The Red Tide" — rdeči val. V njej pripoveduje, kako požrtvovalni znajo biti komunisti za svojo stvar. Tudi on sam je pogosto živel le ob suhem kruhu in vodi, da je mogel z znatnimi vsotami podpirati partijo. Potem pravi: Tisti med vami, ki vsako leto daste kakšen darček za dobro stvar ali pošljete naročnino za kak list, rajši še s tem prenehajte. Pozabite na vse skupaj, posedajte pred televizorjem in čakajte, da napoči tisti 'slavni dan', ki ga vam hočejo dati požrtvovalni rdečkarji!

STOLETNICO LENINOVEGA ROJSTVA bodo obhajali v Sovjetiji v aprilu z mnogimi šumnimi proslavami. Poglavitna ideja proslav bo in je že izražena v pripravah: dati svetovnemu komunizmu novo injekcijo za močnejše podvige. Centralni komite sovjetske partije je izdelal in objavil dolg dokument o tem, kako naj se proslave vršijo. Dokument govori tudi o mirnem sožitju med komunističnim in nekomunističnem svetom — "peaceful co-existence". Kako si jo zamišlja? To-le pove o njej: Mirno sožitje pomeni oster politični, gospodarski in ideološki boj med socializmom in kapitalizmom, med delavskim razredom in buržoazijo. — Zares zelo "miroljubno"!

MIRKO KUNČIČ, eden najboljših mladinskih pisateljev, je slavil nedavno 70letnico življenja. Živi v Buenos Airesu in še vedno veliko piše. V proslavo lepega jubileja mu je napisal v Svobodni Sloveniji prijatelj dr. Tine Debeljak lepo priznanje. Mirko je bil rojen v Lescah na Gorenjskem v železničarski družini. Visokih študij ni dovršil, že zgodaj se je posvetil pisateljevanju in časnikarstvu. Njegovi spisi sestavljajo več kot 20 knjig, koliko je pa še raztresenih po raznih revijah in časopisih, ni še nihče preštel, najbrž niti sam ne.

METRE, LITRE, KILOGRAME in tako dalje, pa njih sestavine navzgor in navzdol, bomo dobili v Avstraliji, preden se bo pisalo 1980. Število 10 je na dnu vseh novih mer, zadevajočih dolžine in prostornine. Le zakaj ni bilo od začetka tako, saj so ljudje zmerom imeli 10 prstov na obeh rokah in tudi na nogah. Število 10 je čakalo dovolj dolgo na avstralsko priznanje, zdaj je pa naenkrat postalo tako magično, da so z njim izmerili celo čas,

ki bo za spremembo potreben: 10 let! V drugih zadevah bo pa čas še naprej merilo število 12. Tudi "ducat" menda ne bo v 10 letih odpravljen.

AVSTRALSKI "AGGIORNAMENTO" sploh zadnje čase zelo napreduje. To se pravi, odkar smo tu Slovenci, ki lahko vse od blizu opazujemo. Kaj vse se je že obrnilo na boljše ob naši pričujočnosti! Mogla bi se napisati debela knjiga. Tu pa tam bi bilo seveda treba pripisati, da do aggiornamenta ni prišlo zato, ker smo Slovenci v Avstraliji, ampak kljub temu.

KAJ JE CINIZEM, ki ga naš Pravopis nič ne razlaga, se pa človek tudi lahko nauči v Avstraliji, če ima odprte oči in ušesa. Neki ali neka Keith Sharp pošilja dopis v "Australian", ki je tak: Kako lepo je, da je Avstralija med tistimi deželami, ki smejo pošiljati pomoč v Nigerijo za Biafro. Ampak avstralski davkoplačevalec težko razume, zakaj bi bilo treba podpirati arogantne Afrikance, ki so si privoščili civilno vojno. Počakajmo, da jih še nekaj pomrje od lakote, naša pomoč bo zmerom manj potrebna.

ZA OSEMNAJST LET MLADE (nekateri pišejo "stare") pripravljajo v N.S.W. novo postavo, ki jih bo toliko postarala, da bodo mogli na lastno odgovornost podpisovati kontrakte, napravljati testament in še več takih pravic bodo imeli, ki jih doslej zanje ni. Ampak če se bodo hoteli poročiti, bodo še naprej spadali med mladoletne. Zakaj pa ne? Saj starih ženinov in nevest nihče rad ne pogleda.

NOVA POSTAVA SE SNUJE v N.S.W. tudi za tiste — stare in mlade — ki na javnih prostorih: parkih, stezah, obcestnih hodnikih itd. odmetavajo obrabljene predmete: škatle, steklenice, olupke, pokvarjeno hrano itd. Vse to je že sedaj prepovedano in predpisane so kazni. Krivda se pa mora dokazati na sodišču. Nova postava bo takega nemarneža zgrabila kar na mestu in "plačilo" mu ne odide.

OPAZKA IZ VIETNAME v pimsu misijonarja p. Andreja Majcena DJ. v avgustu 1969 ni brez zanimivosti: "In o vojski, o kateri se toliko govori? Res je, rdeči gverilci tu in tam dokažejo svojo prisotnost, toda na splošno nas (v misijonišču daleč na deželi) puste pri miru in bi rekel, da vojne

skoraj ne poznamo. Seveda, v bližini Sajgona je bolj vroče in krvavo. A ti-le Amerikanci, ki tod okrog žive, so kot bi bili doma, vsaj tak vtis imam po dveh tednih bivanja med njimi. Bolničarka mi je rekla: Oni sploh ne vedo, kaj je vojna. Amerikanci imajo denar in se zabarikadirajo, da jim je težko priti blizu zaradi silne moči njihove obrambe. Po večini padajo v zasedah, ko se vozijo po cestah skozi gozdove, ter po naseljenih krajih. Vsi upamo, da bo vendar že enkrat prišlo do nam tako zaželenega miru."

TITO JE GOVORIL NA ZBOROVANJU Zveze komunistov v Zagrebu malo pred novim letom, ko so razpravljali o "konfliktnih situacijah" med delavstvom. Izjavil je: "Mnogi komunisti so tudi sami sodelovali pri prekinitvah dela. Delavci komunisti bi morali sami spoznati, da gre do prekinitve dela v škodo delavcev... Morali bi pravočasno reševati vse probleme, ki tiščijo delavce, ne pa da jih pozneje rešujejo pod pritiskom **stavk** ali prekinitev dela." — Beseda "stavka" je bila doslej v Jugoslaviji prepovedana. Javnost se je začudila, da jo je rabil prvi — Tito.

"DEVETINDVAJSETI OKTOBER" je ime visoki gori med ledeniki v argentinski Patagoniji, odkar je na njen vrh stopil prvi človek, Slovenec Jure Skvarča iz Buenos Airesa. Skvarča je eden najodličnejših slovenskih planincev, ki slavijo po vsej Južni Ameriki. Omenjeni vzpon na goro, ki še ni imela imena, je uspel po daljšem planiranju letos 9. januarja. Novokrščena gora se v kasteljanščini imenuje "Veintinueve de Octubre" in ime je dobila v spomin osvoboditve Slovenije izpod avstrijske nadvlade v letu 1918.

"SLOVENSKI FILMSKI KLUB" so ustanovili rojaki na Koroškem s sedežem v Celovcu. Cilj kluba je: pospeševati in širiti filmsko kulturo med Slovenci na Koroškem, pa tudi drugod po svetu. V načrtu je organiziranje filmskih predstav, lastnih filmskih produkcij in izposojanje dokumentarnih filmov. Vodi bo tečaje o vseh področjih filmske tehnike. Klub vabi Slovence po vsem svetu k skupnemu delu za razvoj slovenske filmske kulture. Naslov kluba: 9010 Celovec, Postfach 395. Austria.

DESETLETNICA SMRTI KARDINALA STEPINA pade na dan 10. februarja letos. Hrvatje v emigraciji bodo obletnico proslavili z raznimi manifestacijami, obenem pa razširili proslave še na druge pomembne obletnice. Tako na primer na dvajsetletnico, odkar je v Buenos Airesu začela izhajati najbolj reprezentativna njihova publikacija: Hrvatska revija. Sedaj izhaja v Nemčiji. Njen urednik je znani profesor Vinko Nikolič.

Misli, February, 1970

KARDINAL STEPINAC bi se po lastni izjavi moral pisati Tepina in biti Slovenec. Sij slovenske svobode v Argentini navaja njegove besede: "Jaz bi se moral šteti med Slovence. Moj rod se je na Hrvatsko preselil iz sosedne slovenske Štajerske, kjer je bilo naše ime Tepina. Pri naši hiši v Krašiču se še danes reče "pri Kranjcu." V prejšnjem stoletju — proti koncu — se je potem zgodilo, da so ime nekateri budnejši nacionalisti pohrvatili in mu spredaj pritaknili črko S, na koncu pa dodali črko c in tako smo se pričeli imenovati Stepinac."

OKOLI 400 UDELEŽENCEV se je zbralo v letošnjem januarju v Canberri na vsakoletno "Australian Citizenship Convention." Kolikor vemo, slovenskega zastopnika ni bilo med njimi. Če je v tem kaj škode ali ne, na tem mestu ne bomo presojali. Konvencija sama ni bogve kaj pomembna. Je pa vendar priložnost, da si prizadeti pred vso javnostjo izmenjajo misli, pa se tudi pokritizirajo. Tako je na primer vodja vladne opozicije g. Whitlam opozoril vlado in avstralske ljudi, da so minili časi, ko je Avstralija "milostno dovoljevala" vseljevanje na svoji zemlji brezdomcem iz Evrope in drugih krajev. Danes pričakujejo novi vseljenci od Avstralije vse več ko samo zatočišče in kos vsakdanjega kruha. Zato naj vlada misli na to, kako bo izboljšala socialne razmere: nastanitev, zdravstvo, možnost za šolanje in podobno. Če se bodo te mujsnosti zanemarjale, bodo ljudje sicer še prihajali v Avstralijo, pa bodo znali tudi kaj kmalu poiskati pot — iz Avstralije.

ANDREJ GLUŠIČ, nekdanji podpolkovnik v kraljevi jugoslovanski vojski, je 12. januarja umrl od kapi zadet v Washingtonu, D.C. Tistim med nami, ki so se umaknili iz domovine takoj po vojni, njegovo ime in delo ne more biti neznano. Doma je bil v Mokronogu, rojen 1906. Izšolal se je v vojni akademiji in dobro napredoval. Med vojno so ga Nemci odpeljali v Dachau, kjer je dočakal osvoboditev po Amerikancih. Prišel je v Ameriko in dobil službo kot strokovnjak v izdelovanju vojaških zemljevidov. R.i.P.

HRVATSKI LIST v New Yorku piše o obračunavanju med Hrvati v izseljenstvu in odposlanci komunističnega režima v Jugoslaviji. Največ tega je v državah zapadne Evrope, zlasti v Nemčiji. Na to list ugotavlja: Ko govorimo o terorju in atentatih, se je treba spomniti na staro resnico, da teror vedno izziva nasprotni teror. Dejstvo je, da so ljudje, ki jih Belgrad zmerja z "ustaškimi teroristi", mladeniči v dvajsetih letih. Mnogi so bili rojeni šele po vojni. Nujno nastane vprašanje: Kako je mogel komunistični režim v Jugoslaviji tako temeljito vzgojiti "novega človeka"?

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W

P. Valerijan Jenko ofm

311 Merrylands Rd., Merryland, N.S.W. 2160
Telefon: 637-7147

Službe božje

Nedelja 22. febr. (četrti v mesecu):

Merrylands, sv. Rafael, ob 8:30
Sydney, St. Patrick, ob 10:30

Nedelja 1. marca (prva):

Merrylands (sv. Rafael) ob 8:30
Blacktown (stara cerkev) ob 10:30
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

Nedelja 8. marca (druga):

Merrylands (sv. Rafael) ob 8:30
Sydney (St. Patrick) ob 10:30
WOLLONGONG (ST. Francis H.) ob 4.45

Nedelja 15. marca (tretja):

Merrylands (sv. Rafael) ob 8:30
Leichhardt (Roseby & Thornley) ob 10:30
CANBERRA (Braddon) ob 6. pop.

Vse zgoraj naštetih nedelj padajo v postni čas. Pred vsemi službami božjimi bo dovolj prilike za spoved.

MOLITEV ZA DOMOVINO

Ta mesec, v nedeljo 22. po maši pri sv. Patriku, bomo molili za domovino križev pot. Lepo vabljeni!

Mati žalostna je stala,
zraven križa se jokala,
ko na njem je visel Sin.

V grenko žalost zatopljen
je nje duša, prebodela
z mečem silnih bolečin.

Sveta Mati, to te prosim,
rane Kristusa naj nosim,
vtisni v moje jih srce!

V POSTNEM ČASU KRIŽEV POT IN — ?

P. Valerijan

V tednih postnega časa, ki se začne s pepelnico 11. februarja, bomo imeli v slovenski cerkvi, Merrylands, vsak petek zvečer ob 7:30 pobožnost križevnega pota pred novimi podobami, za katere so verniki tako hitro zbrali zadostno vsoto. Zaključili bomo pobožnost z blagoslovom z Najsvetejšim.

Iskreno vabim rojake, ki vam je mogoče priti, da se z veseljem udeležujete križevnega pota, ki je bil skozi mnoga stoletja tako znamenita pobožnost po vsem katoliškem svetu.

Postni tedni so čas priprave na velikonočne praznike. Spokorni čas je to. Naj si vsak med nami sam naloži primerno in njemu dostopno pokoro — poleg že od Cerkve ukazane zdržke od mesa ob teh petkih. Morda bo kdo pustil tobak ali vsaj zmanjšal njegovo rabo. Kdo drug si bo pritrgal pri jedi ali pijači, morda pri zabavah ali kakorkoli že.

Tako prištedene cente ali celo dolarje bomo polagali v "šparovčke", ki jih dobimo v cerkvi — "Project Compassion." Oddali jih bomo ob koncu postnega časa za pomoč siromakom v revnih deželah sveta.

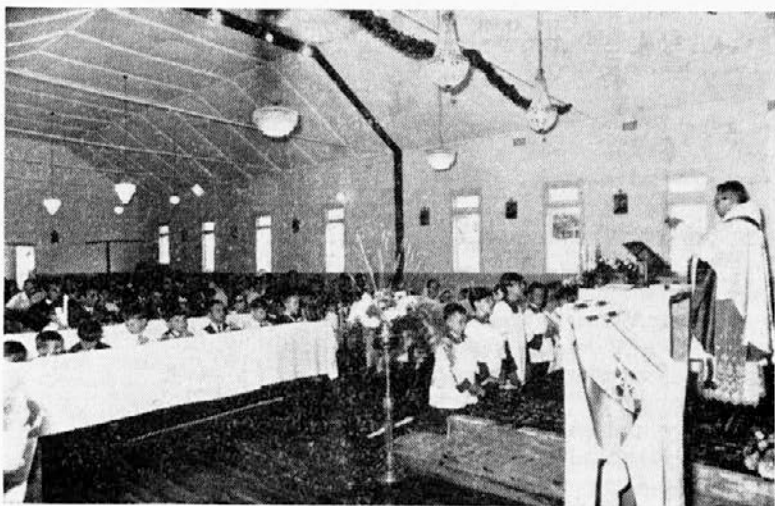
Spokorni čas tudi kliče po bolj pogostni in zbrani molitvi. Tudi spovednica in pot k obhajilu naj bi bili priči naše zavesti, da je postni čas odličnejši in duhovno bogatejši. Poleg ljubezni do Boga se bomo potrudili za večjo ljubezen do bližnjega. Začnimo kar vsak v svoji lastni okolici, zlasti v družini. Bodimo bolj prijazni do vseh, bolj pripravljeni za razne usluge in postrežljivost.

Morda smo zelo daleč od teh lepih reči. To je slabo. Vemo, da ni lahko zapustiti starih tirnic in stopiti na nove — toda postni čas, ki nas priganja k pokori, je kakor nalašč za to, da začnemo stopati po boljših potih. Zavedajmo se, da velike noč ob koncu posta ne sme pomeniti samo to, da je Kristus vstal. Njen pravi pomen je v tem, da takrat praznujemo tudi svoje osebno duhovno vstajenje.

VESELO V VESELOVEM

P. Valerijan

V nedeljo 25. jan. smo imeli prvo sv. obhajilo. Prejela sta ga Vinko Škrajnar iz Auburna in Alenka Žigon iz Cabramatte. K slovevesnosti smo povabili tudi lanske prvoobhajance. Radi so se odzvali in doživeli lep dan. Vsem, ki ste k uspehu slovesnosti kakor koli pripomogli: Bog povrni!

Enako tistim, ki ste v preteklem mesecu darovali za cerkev in njene potrebščine. Tudi darovi za kip Srca Brezmadežne že prihajajo — Tudi ta mesec bo sv. maša za dobrotnike, sestre v Melbournu ne bodo pozabile na uro molitve.

DVA NOVA GROBA

† DANIELA KOGOJ

V pretekli številki, ko sem poročal v smrti ge. Selme Thuma, še nisem imel podatkov o smrti druge rojakinje, ki je skoraj istočasno umrla in tudi blizu tam. To je **Daniela Kogoj**, ki je živela v Fairy Meadowu blizu Wollongonga in je nena doma ugasnila 17. decembra 1969.

Prejšnji večer je še pridno šivala kot po navadi, je pa nekaj tožila o glavobolu. Naslednje jutro, ko je čistila stanovanje, je naenkrat omahnila. Duhovnik iz bližnje cerkve je prihitel in ji podelil zakramente za umirajoče. Zdravnik in ambulant sta bili enako hitro na mestu, toda prepozno.

Naslednji petek je bila pogrebna maša v Fairy Meadowu in pogreb na pokopališče v Dapto, kjer je pokopana tudi Semla Thuma. Lepa udeležba rojakov je pričala, kako je bila pokojnica spoštovana med njimi.

Daniela Kogoj je bila doma v Bovcu pri Tolminu. Dekliško ime ji je bilo Sovdat. Doživela je le 47 let. Pred 21 leti se je poročila v Gorici z Erikom Kogojem. V Avstraliji je bila 16 let. Poleg moža zapušča 14letnega sina Petra, v domovini žalujejo

za njo straši ter brat in sestra.

Vsem žalujočim iskreno sožalje, rajnici želimo božji mir in naša molitev naj je ne pozabi!

† DANILA REDLER

Zal, posmrtnico moramo napisati tudi drugi rojakinji, med Slovenci v Sydney prilično dosti poznani, zvesti naročnici MISLI od prvega začetka. To je ga. **Danila Redler**, ki je umrla na raku 22. januarja letos komaj 57 let stara. Živela je v lastnem domu v Point Piperju lepo vrsto let. Pogrebna opravila so izvršili v katoliški cerkvi Rose Bay, pokopali so jo na Easter Suburb Cemetery.

Pokojnica je bila rojena v Trstu, njeno deklško ime je bilo Tance. Poročila se je z dr. Redlerjem, po rodu Poljakom, in prišla v Avstralijo leta 1939. Lotila sta se raznih podjetnosti, končno potniške agencije OLYMPIC v Sydneyu. Dr. Redler je umrl dobrega pol leta pred Danilo. Po starših je zdaj prevzel vodstvo agencije sin Aleksander, sicer izučen kemist. Hči Zoe je poročena v Sydneyu, ima številno družino.

Rajnici želimo božji mir, sorodnikom iskreno sožalje.

VICTORIA

Ringwood. — Zadnje čase se mnogo čita v dnevnem časopisju, da naj bi se tudi v naši državi, ki se ponaša s tem, da je krščanska dežela, odobrili splavi. Le kam vodi naš tako proslavljeni napredek? Premišlujem, kako se počuti mati, ki je svojemu otroku vzela življenje, preden je prišel na svet. Saj to je isto, kot če bi peljala že rojenega otroka k zdravniku in zahtevala, naj mu zdravnik vzame življenje. Kje je materinska ljubezen pri taki ženski, ko je vendar njen najbolj vzvišeni poklic ta, da zna ljubiti. Posebno še ljubiti nebo-gljeno bitje, ki je njeno, odkar ga je spočela. Njeno je in živo, pa popolnoma odvisno od tega, kaj bo z njim naredila mati. Samo ne more prav nič odločati o svoji usodi.

Nedavno sem brala o skoraj neverjetnem primeru nekje v Evropi, pa mi zdravnik zadržuje, da ni nemogoč. Neka mati je zahtevala splav, ko je bila noseča 4 mesece. Ko so otroka ločili od nje, so opazili, da revčku močno bije srce. Takoj so se zavzeli zanj in mu rešili življenje. Zdaj otrok že obiskuje šolo. Rada bi poznala misli tiste matere, ko gleda tega otroka, če je pri njej ali ne. S kakšno vestjo si ga ogleduje? To je seveda zelo redek primer, toda tudi če splav otroka umori telesno, se bosta z materjo spet srečala nekoč. S kakšnimi čustvi more taka mati pričakovati srečanja z otrokom?

Ni čudno, da nam statistike v "Casualty Departments" raznih bolnišnic vedo povedati o mnogih takih ženskah, da so si skušale vzeti življenje,

ko si niso mogle utešiti vesti. Čutijo, da so nevedne življenja, ko jih tlači taka krivda. Premnoge končajo potem v umobolnicah in podobnih institutih. Naj torej vsaka mati poprej dobro premisli, preden se vda skušnjavi, da bi postala morilka lastnega otroka! — Anica Markič.

SOUTH AUSTRALIA

Adelaide. — Če bo prepozno, pa drugič denite noter. Nič nisem slišal, če se kdo pripravlja na dopis, kot je bil poziv na strani Z vseh vetrov v januarški številki. Jaz sem pa ravno dobil pismo iz Sydneya od prijatelja. Se mi zdi zanimivo in tudi duhovito, čeprav fant sam duhovitosti ne ceni visoko. Ne smem povedati, kdo je, ko bo bral, pa vem, da ne bo zameril. Tiste vrste, ki jih vzamem iz pisma, so take: "Društveniki v Adelaidi ste v zadnjih MISLIH na poseben način dobili publiciteto. Če jo hočete ali ne. Ali boste kaj odgovorili? Težko je razumeti, če vas je udarilo ali pobožalo. Enkrat sem slišal opazko, da bi bile MISLI lahko bolj duhovne, namesto da skušajo biti duhovite. Saj jih urejuje duhovnik. Verjetno bi duhovnost bolje zadel, kot zadene duhovnost. Včasih se mu pa tudi ta posreči, to je res. Zdaj pa tisto o "razglašeni." Včeraj na naši pustni zabavi je eden naših tudi hotel biti duhovit. Pravil nam je, ne vem, koliko nas je slišalo. V zadnjih MISLIH piše nekaj o razglašeni v Adelaidi. Jaz nič ne vem o Adelaidi, vem pa, da se razglašenost lahko očita kar tu v Sydneyu, ni treba hoditi v Adelaido. Poglejte, eden naših duhovnikov ima v Marrylandsu cerkev brez turna, drug pa na Point Piperju turn brez cerkve. (Pri tem je pokazal na Rapotčev turn v MISLIH.) To je razglašenost prve vrste, ali se vam ne zdi? Kdo nam bo uglasil ta čudni inštrument? Kdo nam bo uglasil ta čudni inštrument? Tako je povedal ta naš rojak in je bilo prav dobro za pustno zabavo. Zato Ti to pišem, saj boš dobil še pred pustom." — To je vzeto iz pisma mojega prijatelja iz Sydneya. Naj pa še tisti berejo, ki na veselici niso slišali. Pošiljam jim tudi svoj pustni pozdrav in je moje ime zanje — Janko Pust.

ZA VSA POTOVANJA ŠIROM PO SVETU, ZLASTI V SLOVENIJO IN OSTALO JUGOSLAVIJO, NUDI NAJBOLJŠE INFORMACIJE, NASVETE IN POSTREŽBO

TURISTIČNA AGENCIJA OLYMPIC EXPRESS PTY. LTD.

"World Wide Travel Service"

253 Elizabeth St., Sydney 2000 nasproti Hyde Parka
Tel. 26-1134

VAŠ SVETOVALEC V URADU:

RADKO OLIP,

ki je 20 let v Avstraliji in pozna probleme naših ljudi

- ★ urejuje rezervacije za potovanje po morju in zraku
- ★ Izpolnjuje obrazce za potne liste, vize in druge dokumente
- ★ Oskrbi vse formalnosti za prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo
- ★ Nudi možnost dolgoročnega odplačevanja na nizek depozit

PRIDITE OSEBNO, TELEFONIRAJTE ALI PIŠITE

*Ne pozabite, da se v skupinah potuje v Slovenijo in ostale Jugoslavijo po zelo
znižanih cenah!*

URADNE URE VSAK DAN OD 9 — 5, ob sobotah 9 — 12

Adelaide. — V januarski številki so "Vetrovi" močno zapihali in zadeli tudi naš Slovenski klub. Vprašanje je, če še drži naše načelo, da je najbolje molčati in toliko več delati. Zelo radi bi pisali o večjih uspehih pri Slovenskem domu, ali žal moramo reči, da delo trenutno počiva. Denarja ni za večja dela, počasi prihajajo prispevki. Trudimo se, da bi prodali zemljišče, ki ga je v Gawlerju zapustil društvu Franc Šteflič, pa se še ni našel kupec. Če se bo prodaja le še odlašala, bomo menda vzeli posojilo na zemljišče in pozidali dom, potem bomo že spet tudi sliko poslali. V nedeljo 25. jan. je klub priredil piknik, ki je bil dobro obiskan in finančno uspešen. Datum in prostor je klub rezerviral že pred letom, nihče pa ni pomislil na to, da je tisti dan tu p. Bazilij in slovenska služba božja. Lahko razumemo, da patru to ni bilo všeč, toda klub je nehote to spregledal. Sicer je pa bil obisk pri službi skoraj tak kot običajno. — V načrtu za Slovenski dom je tudi oder v velikosti 40 x 40 čevljev, torej dovolj prostoren za večje nastope. Zaključujem to poročilo v ugotovitvijo, da se ne držino nikakih razglašanih ali uglasenih načel. Takoj ko bo mogoče kaj več povedati, se bomo spet oglasili kot pravi junaki korenjaki in razglasili v svet, kako in kaj. Lep pozdrav mogočnim Vetrovom in (če je kaj takega v MISLIH) božajočim sapicam. — S.F.

Misli, February, 1970

Paringa. — Naj pride pozdrav rojakom enkrat tudi s podeželja v Južni Avstraliji. Veselega nimam poročati, o žalostnih zadevah bo pa najbolje na kratko. Smo v zelo težki situaciji, ker smo imeli jako slabo letino. Kar je bilo pridelka, se nam je pokvarilo, da ni bilo kaj za prodaj. Dolgov ne moremo poplačati, dokler nam Bog ne pomaga iz stiske. Druga žalostna je ta, da nam je dne 23. decembra 1969 umrla ljuba mama v starosti 78 let. Božji klic ji je prišel po dolgi bolezni, saj je bila v postelji več ko eno leto. Doma je bila na Volčigradu pri Komnu, okraj Sežana. Naj v miru počiva. Naj še omenim, da so MISLI zmerom zelo dobrodošle in jih rad berem. Pozdrav rojakom vsepoved! — **Joež Bastalec.**

SKRITI PREGOVOR NAJDEN

(Rešitev iz prejšnje številke)

1 kreda — 2 poraz — 3 velik — 4 slogo — 5 tovor — 6 himna — 7 lonec — 8 harem — 9 David.

"Kdor veliko govori, malo naredi."

Mihol je prevzel kladivo in me vprašal, čigav sem in od kod. Povedal sem mu, da sem z Visokega. Veselo je vzkliknil:

"Torej Polikarpov! Čemu, šment, v Loko več ne pride, da bi kaj plačal, ker že dolgo ni dal za pijačo."

Vstal je in odložil predpasnik. "Fante", je govoril, "pravi dan si naletel. Gospod glavar je v Ljubljani. Če je tu, stari hudič, tako ne pusti, da bi krpal na dvorišču. V Ljubljani je v deželnem zboru, kjer radi mene lahko uganja sitnosti, kolikor hoče."

Opazil je, da sem pasel oči po visokem stolpu in po poslopjih, ki so kakor piščeta tičala okrog stolpa. Dobrovoljno je pripomnil:

"Ti bi rad malo okrog sebe pogledal? Prav, prav! Prideš v leta, ko bo greh spredaj in zadaj silil vate; zato je ti ne bo škodovalo, če ti danes pokažem, kako dobra zdravila imamo na loškem gradu proti vsakovrstni pregrehi. Ozdravljamo umore, uboje, tatvine in vse drugo, o čemer ti še nič vedeti ne smeš."

Poiskal je svetilnico in težak ključ. Nato me je vlekel k stopnicam, ki so vodile tik stolpa globoko pod zemljo. Tam je odprl železna vrata, pa sva dospela v klet, kamor ne prisije sonce podnevi in ne zvezda ponoči.

Prižgal je svetilnico, a tudi pri luči sem le s težavo prestavljal noge, ki so se mi tresle. Od obojkov je kapljalo in vlekla je hladna sapa, dasi nisem vedel od kod.

"Tu sem prihajajo grešniki vseh grešnikov." Pri teh besedah je ječar dvignil lesen pokrov. "Tu dol", je nadaljeval in kazal na nekaj vodnjak, "spuščamo na smrt obsojene hudodelce. Bog te varuj, dečko, da mi ne prideš kdaj v roke! Po vrvi ga spustimo v ta prepad, potem pa mu je milostno dovoljeno, da si napravi prijetno gnezdo v tem lepem stanovanju, kakor ga žene volja. Mi smo vedno pravični sodniki. Leči sicer ne more in se ti tudi ne; pač pa ima popolno prostost, da se lahko postavlja zdaj na eno, zdaj na drugo nogo. Navadno se nabere spodaj tudi nekaj vode, da jetnik stoji v nji, kar je pa dobro, če sili človeku kri v glavo. Nekaj časa ga peremo, opranega pa izročimo sodišču, da ga zaduši na Gavžniku (loškem morišču). Da, fante, mi delamo točno in zanesljivo".

Pakazal mi je še druge zapore, same ozke in temne luknje, v katere so metali jetnike kakor prašiče v svinjak. Ko je posvetil vanje, so pobeg-

nile podgane in miši v stenske razpoke. V teh zaporih nisi mogel ne ležati ne stati. Vsak je bil tako kratek, da se ni dalo iztegniti nog v njem. Le sključen si mogel spati, če si sploh mogel zaspati z glavo na mrzlem in trdem kamnu. (Bo še)

OPALE VSEH VRST

po najnižjih cenah
ima v prodaji rojak

Ivan Legiša, P.O. Box 92
ANDMOOKA, S.A. 5722

Pišite po informacije

SLOVENSKA VDOVA

brez otrok, nedavno videla Abrahama,
se želi seznaniti s Slovencem primerne
starosti v svrhu ženitve.

Naslov pri MISLIH

KAJ PRAVITE?

Iz ust rojaka smo nedavno slišali besede:

"Večina naših ljudi je prišla v Avstralijo, ne da bi tu delali in živeli, kot se človeku in kristjanu spodobi, ampak da bi garali in obogateli, kot se človeku in kristjanu ne spodobi".

Kaj pravite na te besede? Ali je po vašem mnenju rojak zadel v črno, ali pa njegova puščica zletela mimo cilja, ki je vanj meril?

SOCIALNA NEENAKOPRAVNOST V AVSTRALIJI

(Poslano)

KOT REDEN PREMJENIK "MISLI" pošiljam v list prevod dopisa, ki sem ga našel v tukajšnjem škofjske tedniku THE SOUTHERN CROSS. Mislim, da dobro zadene s svojo kritiko avstralske kapitaliste. Pod dopisom se je podpisal neki Peter Starrs iz kraja Montgomery, S.A. Dopis se glasi:

Pred nekaj dnevi smo imeli priliko videti klasičen primer krivičnosti v avstralskem sistemu delavskih plač.

Uslužbenci privatnih bank se že mesece in mesece trudijo, da bi si izposlovali povinšanje plač. Morali so si najeti advokate, da so sploh mogli vložiti svoje zahteve.

Najprej so se skušali pogajati, dokazovati svojo pravdo, barantati. Odbili so jim vse. Lotili so se znova, dosegli niso ničesar. Ostalo jim zadnje orožje, ki se ga zapostavljen delavec more poslužiti v obupu: stavka. Njihova zadeva je zdaj pred arbitrajskim sodiščem, pa se dobro zavedajo, da bodo čakali in čakali, preden pride sploh kakšna odločitev.

To se dogaja v času, ko banke delajo rekordne dobičke. Tudi če odštejemo davke, de-

preciacijo in vložbe za ekspanzijo, je ena sama banka v preteklem finančnem letu napravila dobička za 15 milijonov dolarjev.

In vendar so banke (ki nam včasih skušajo natveziti, da druga z drugo konkurirajo), oznanile, da bodo s 1. januarjem povišale plačila za čekovne vloge.

Bankam ni bilo treba nikjer iskati dovoljenja za tako povišanje, nič ni bilo treba dokazovati, da je to prav in pravično, banke niso odgovorne nikomur.

Ko je naš plačilni sistem tako enostranski, ali naj se čudimo, da imamo neprestane zdražbe v delavskih vrstah?

Rešitev vprašanja se sama ponuja. Če je arbitracija primerna za delavca, naj bo primerna tudi za delodajalca. Če morajo delavci dokazati, da je zahteva po povinšanju plače pravična, naj tudi banke in podobne ustanove javno dokažejo, da je povišanje plačil, ki jih zahtevajo od vlagateljev, upravičena zahteva. — Pošiljatelj, Adelaide.

VELIKA NOČ JE BLIZU

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

1. Vašim dragim doma bo darilni paket za Veliko Noč zelo dobrodošel, zlasti sedaj, ko dobivamo iz domovine vesti, da so se najvažnejše življenjske potrebe znatno podražile. Naš cenik je bil objavljen v oktobrski številki "Misli". Če želite, vam pošljemo cenik. Pohitite z naročili!
2. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim," kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte vozne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj vas pri nas ne stane niti en cent več kot drugje.
3. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.

ZASTOPNIK ZA VICTORIO: ZASTOPNIK ZA N.S.W.:

ZASTOPNIK ZA QUEENSLAND:

MRS. M. PERSIC

MR. R. OLIP

MR. J. PRIMOŽIČ

704 INKERMANN RD.,
COULFIELD, VIC.
Tel. 50-5391

65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

39 DICKENSON ST.,
CARINA QLD. 4152

TURISTIČNA AGENCIJA

"PUTNIK"

72 Smith Street, Collingwood, VIC. 3066 — Lastnik: PAUL NIKOLICH

Priporočamo se za potovanja v Slovenijo po najnižjih cenah. Urejujemo vse potniške zadeve: potne liste, vize in druge dokumente.

Pripravljamo za vsak mesec skupinska potovanja v Slovenijo in druge kraje v Jugoslaviji

Pišite, telefonirajte ali pridite osebno.

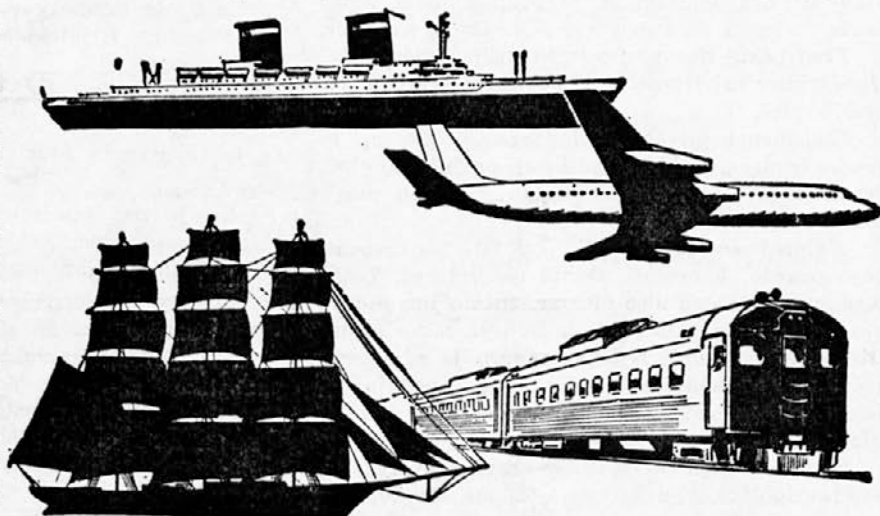
Priporočite nas svojim prijateljem.

Ako živite daleč od nas, vam vse uredimo po pošti.

PUTNIK ima zvezo z vsemi kraji v Jugoslaviji.

PUTNIK je edina samostojna agencija v Avstraliji.

Odperto imamo vsak dan od 9. dop. do 6. pop. Ob sobotah od 9. do 12, ob nedeljah od 10. dop. do 2. pop.

URADNIKI: Mr. P. Nikolich, Mrs. N. N. Nakova,
Miss L. Koren, Mr. R. Manevski.

TELEFON: 419-1584, 419-2163
PO urah: 41-5978 in 44-6733

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 Gertrude Street

Fitzroy, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posojamo brezplačno
nove poročne obleke.

Odperto vsak dan od 9. do 1.
in od 3. do 6. ure pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9.-7.

Dogovorite se za čas preko telefona:
41-5978. Izven ur: 44-6733

Lastnik: P. NIKOLICH

SLOVENSKE PLOŠČE
KNJIGE — SLOVARJI — MUZIKALNI
INSTRUMENTI

**UNIVERSAL
RECORD CO.**

205 Gertrude St., Fitzroy, VIC. 3065
Tram 88, 89, 90 iz Bourke St. do postaje 13.

Kataloge in naročbe pošiljamo s pošto
POSLUŠAJTE RADIJSKO EMISIJO
ob sobotah 8.00 zvečer na

2CH — SYDNEY, Val 1170

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč
in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo
posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam
razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obra-
čajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

**O SMUČARJIH NA BLOKAH — NEKDAJ
Sv. Sl.**

V VALVASORJEVI "Slavi vojvodine Kranj-
ske", ki je izšla leta 1689, je tudi sestavek o ljud-
skem smučanju na Blokah. Ta zapis je vsekakor
znamenit, saj je znano, da v tistih časih v drugih
alpskih deželah še niso poznali smuč. Edini, ki
so jih izdelovali in uporabljali, so bili prebivalci
med Rakitno, Turjakom in Blokami.

O "čudni" koji po snegu poroča J. V. Valva-
sor takole:

"Kadar zapade v zimskih časih v visokem
planinskem svetu debel sneg in pota tako zamete,
da ne moreš nikamor, ker se vse udara pa človek
globoko ugreza: tedaj vzamejo ljudje majhne pro-
cke, pletene iz tankega šibja, ter si jih privežejo
na noge. Tako hodijo varno po snegu in se jim
ni bati, da bi popustili; bodi sneg še tako mehak
in mlad, te široke procke te drže, da ne ugrezneš.
To je znamenita iznajdba.

SLOVENSKA MESNICA ZA

WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne
izdelke: kranjske klobase, ogrske salame,
slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd.
Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi.
Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje
prijatelje!

Poleg tega poznajo kmetje ponekod na Kra-
njem, zlasti pri Turjaku in tam okoli, neki re-
dek izum, kakršnega nisem videl še nikoli in v
nobeni deželi, namreč, da se spuščajo pozimi, ko
leži sneg, po visokem hribovju z neverjetno na-
glico v dolino.

V ta namen vzamejo po dve leseni deščici,
četrt palca debeli, pol čevlja široki in približno
pet čevljev dolgi. Spredaj sta deščici ukrivljeni
in navzgor zavijeni. Na sredini je usnat jer-
men, da se vtikajo noge vanj; na vsako nogo se
pritruje po ena taka deščica. K temu ima kmet
še čvrsto gorjačo v rokah; to si nastavi pod pa-
zduho da se drži ob nji močno nazaj, da mu je
za oporo in krmilo, in tako se driča, lahko bi za-
pisal tudi smuka ali leti po najbolj strmem po-
bočju. Zakaj v tem, ko stoji na deščicah in se
prav trdno, da, z vso močjo naslanja na gorjačo,
jo reže tako urno navzdol, da presega skoraj vsa-
ko domišljijo in v hitrosti nič ne zaostaja za tis-
timi, ki se na Holandskem z drsalkami vozijo po
ledu.

Noben hrib mu ni prestrm. Zakaj kjerkoli mu
stoji kaka ovira na poti, povsod je kos svoj smuk
po kačje kljukati in vijugati. Če pa je pot povsem
prosta, nezarasla in brez opotike, se drevi lepo
naravnost, in sicer venomer tako stoje in navzad
odprt ob gorjačo: te se drži možak s tolikšno silo
in močjo, tako čvrsto in trdo, ko da bi ne imel
nobenega uda in nobenega sklepa."

POZOR!

POZOR!

Preden kupite poltrone, divane ali "couche", pridite k nam ogledati si kvaliteto in nizke cene.

Izdelujemo jih sami, zato so naše cene za 50% odstotkov nižje kot drugod.

VINCENC STOLFA

562 High Street, Thornbury, Vic. 3071

Tel. 44-7380

Seveda se bomo pomenili po slovensko

Hud oče je nahrulil sina: "Ti, kolikokrat sem ti že rekel, da mi počisti garažo!" Sin je zamišljeno obstal. Oče še bolj hud in s povzdignjenim glasom: "Ko — li — ko — krat sem ti . . ." Sin ga je prekinil: "Ne moti me, prosim! Skušam se domisliti, kolikokrat je bilo."

Šolarček je potožil očku: "Te naloge ne znam narediti, prosim, naredi mi jo ti". Očka je s premislekom odkimal: "Veš, ne bilo bi prav". Sinko ni odnehal: "Že mogoče, da bi ne bilo prav. Poskušaj pa vseeno lahko."

Mati je bila pesimistka. Sin ji je delal velike preglavice. Nekoč mu je rekla: "Boš videl, če boš tak, te bodo poslali na vislice". Sin ni odgovoril, oglasil se je oče, ki je bil optimist. "Potolaži se, mati! Saj jih mnogo še pod vislicami pomilostijo".

Prijatelj je pripovedoval prijatelju, kako težko življenje ima njegova žena: "Vsak večer pozno v noč hodi od gostilne do gostilne". Prijatelj se je začudil: "Nisem vedel, da pije". Odkimal je prijatelj in rekel: "O, saj ne pije, mene išče".

ŠIVALNIM STROJEM se tudi obeta "ponošenost", pa še več. Bajе jim preti pravcata "dosluženost". Kar vsi po vrsti bodo morali v pokoj. Svojih oblek namreč svet ne bo več šival, ampak varil ali lotal, ker bo blago zanje drugačno od današnjega. Šivati se ne bo dalo. Upajmo, da do te spremembe ne bo prišlo kar čez noč, ker sicer bomo lepega dne srečavali cele gore pokopališč za šivalne stroje. Še bolj nas bodo bodla v oči kot danes pokopališča za "ponošene" avtomobile. In kaj bo, ko bodo šli med "ponošence" tudi — pisalni stroji, po domače: kavs mašine . . .

NAJCENEJŠE POTOVANJE

Z ladjo: MELBOURNE — GENOA
(izven sezone) \$ 350.00

Z letalom skupine: AVSTRALIJA —
BELGRAD — AVSTRALIJA \$ 822.70

Z letalom skupine: AVSTRALIJA —
ZAGREB — AVSTRALIJA \$ 836.60

Lahko oskrbimo vse formalnosti
in potovanje za vaše družine in sorodstvo.

Z ladjo: GENOA — MELBOURNE
(vključno železnica iz Ljubljane)
\$ 471.75

Z letalom: LUBLJANA —
AVSTRALIJA \$ 608.80

Za podrobne informacije in tiskovine:

A L M A

POTNIŠKO PODJETJE

330 Little Collins Street (vagal Elizabeth St.,
Melbourne 3000. Telefon: 63-4001 & 63-4002